

## บทที่ 3

หลักเกณฑ์และขอบเขตของค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศที่ใช้  
กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law)

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ เป็นหลักเกณฑ์ของประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณี  
(Common Law) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ไม่เป็น  
ที่รู้จักในประเทศที่ใช้ระบบประมวล (Civil Law) ดังนั้นจะกล่าวถึงเฉพาะหลักเกณฑ์และ  
ขอบเขตของค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศ  
คอมมอนลอร์อื่น ๆ บางประเทศเท่านั้น ดังจะได้พิจารณาโดยละเอียดต่อไป

3.1 วัตถุประสงค์ของกฎหมายละเมิด

กฎหมายละเมิดมีขึ้นด้วยวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ (Function) ดังนี้<sup>1</sup>

1. กฎหมายละเมิดกำหนดขึ้นสำหรับการกระทำ หรือละเว้นกระทำอันเป็น  
พฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม
2. ความรับผิดในกฎหมายละเมิดเป็นความรับผิดในทางแพ่ง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์  
ระหว่างเอกชนกับเอกชน ซึ่งอาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือหลายคนก็ได้
3. การกระทำละเมิด เป็นการฝ่าฝืนต่อหน้าที่ที่กฎหมายลักษณะละเมิดกำหนดให้ใช้  
ความระมัดระวังต่อบุคคลโดยทั่วไป
4. กฎหมายละเมิดมุ่งแก้ไขเยียวยาความเสียหายของเอกชน ไม่ใช่เพื่อประโยชน์  
ของสาธารณะ

---

<sup>1</sup> William L. Prosser, Law of Torts, (St. Paul, Minnesota:  
West Publishing Co., 1978), pp. 1-7.

5. การชดใช้เยียวยาทางละเมิด เป็นการกำหนดให้ผู้เสียหายฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากผู้กระทำละเมิด

โดยสรุป วัตถุประสงค์ของกฎหมายละเมิด ก็เพื่อแก้ไขความสูญเสียและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการกระทำของบุคคลอื่นนั่นเอง

### 3.2 หลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปของค่าเสียหายในเชิงลงโทษ

#### 3.2.1 พฤติการณ์ที่ให้อำนาจในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (Circumstances Authorizing Recovery)

ในขณะที่การกระทำผิดกฎหมายทุก ๆ การกระทำให้สิทธิแก่ผู้เสียหายที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายได้อย่างพอเพียงที่จะชดใช้สำหรับความเสียหายที่ได้รับ แต่การกระทำผิดกฎหมายนั้นไม่ได้ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายที่จะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ทุกกรณีไป การกระทำที่สามารถฟ้องร้องได้ส่วนมากไม่ได้กำหนดพื้นฐานไว้ว่า กรณีใดบ้างที่จะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ กรณีที่สามารถได้รับค่าเสียหายเช่นนี้ อาจจะปรากฏในคดีซึ่งการกระทำผิดนั้นมีลักษณะหรือมีบางส่วนของพฤติการณ์ที่ซ้ำเติมให้รุนแรงขึ้น เช่นว่า การจงใจ (Wilfulness) ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (Wantonness หรือ Gross Negligence) เจตนาร้าย (Maliciousness), ความประมาทเลินเล่อโดยจงใจ (Recklessness), การกดขี่ข่มเหง (Oppression), การกระทำที่ไร้ศีลธรรม (Outrageous Conduct), การสบประมาท (Indignity), การดูหมิ่น (Contumely), การดูถูก (Insult), การฉ้อโกง (Fraud) หรือการฉ้อโกงอย่างร้ายแรง (Gross Fraud) ถ้าไม่มีองค์ประกอบสำคัญเหล่านี้อย่างหนึ่งอย่างใด หรือมากกว่านั้นแล้ว ค่าเสียหายที่จะได้รับก็ต้องถูกจำกัดแต่เพียงค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายเท่านั้น <sup>2</sup>

<sup>2</sup> American Jurisprudence, Vol. 22, pp. 324-325

ลักษณะอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างเหล่านี้ ก็เป็นการเพียงพอที่จะทำให้ได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ตัวอย่างเช่น ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำลงโดยมีมูลเหตุจูงใจที่ฉ้อโกง เจตนาร้าย หรือกดขี่ข่มเหง ในบางส่วนของ การกระทำผิดแล้ว ก็เป็นพื้นฐานสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้แล้ว แม้ว่า การกระทำนั้นจะกระทำลงโดยปราศจากความหยาบคาย หรือ การดูถูกก็ตาม<sup>3</sup> ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับการกำหนดด้วย แม้ว่าจะไม่มีเจตนาร้าย การฉ้อโกง หรือ เจตนาที่จะกดขี่ข่มเหง เป็นส่วนหนึ่งของผู้กระทำผิดก็ตาม ถ้าปรากฏว่า การกระทำนั้นได้กระทำลงในลักษณะหยาบคาย ดูถูก หรือประมาทเลินเล่อโดยจงใจ โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ทางสังคม (Social Obligations) หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เช่นนี้ เป็นการกระทำมิชอบที่เห็นได้ชัด

อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปแล้วถือว่า ถ้าเพียงแต่ "เจตนาร้ายโดยทางอ้อม" (Implied Malice) หรือเพียงแต่ประมาทเลินเล่อ (Negligence) เท่านั้น ยังไม่เป็นการเพียงพอ<sup>4</sup>

เนื่องจากค่าเสียหายในเชิงลงโทษนี้ ถูกประเมินสำหรับการลงโทษไม่ใช่สำหรับการชดเชยความเสียหาย ดังนั้น องค์ประกอบสำคัญที่เห็นเด่นชัดของการกระทำผิดโดยรู้สำนึก (Conscious wrongdoing) จึงถูกต้องการอยู่เสมอ และคำที่ใช้อธิบายองค์ประกอบสำคัญอันนี้อยู่บ่อยมากก็คือ "เจตนาร้าย" (Malice)<sup>5</sup>

จากพฤติการณ์ตามที่กล่าวข้างต้นนั้น จะแยกพิจารณารายละเอียดในส่วนที่สำคัญได้ ดังนี้

<sup>3</sup> คดี Anderson V. International Harvester Co. 104 Minn 49, 116 NW 101 และคดี Chappell V. Ellis, 123 NC 259, 31 SE 709.

<sup>4</sup> Mc Cormick, Damages, p. 280.

<sup>5</sup> Ibid., pp. 280-281.

3.2.1.1 ลักษณะของเจตนาร้ายที่ให้อำนาจแก่สิทธิที่จะได้รับค่าเสียหาย  
ในเชิงลงโทษ (Nature of Malice Authorizing Recovery)

เจตนาร้ายที่ใช้ในการอ้างถึงค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น ไม่ได้เป็นการกระทำผิดกฎหมาย หรือการทำให้เกิดความเสียหายตามธรรมดา แต่หมายถึง การกระทำที่สื่อให้เห็น เจตนารมณ์ของการทำให้เกิดความเสียหาย หรือเจตนารมณ์ของการไม่คำนึงถึงโทษทางอาญา<sup>6</sup> ในขณะที่กล่าวกันว่า ขอบเขตของเจตนาร้ายหมายถึงความประสงค์ที่จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน (Vex) รำคาญ (Annoy) หรือได้รับความเสียหายนั้น ซึ่งก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องหมายถึงแต่เพียงความรู้สึกเป็นศัตรู (Ill will) หรือความเกลียดชัง (Hatred) เจตนาร้ายไม่จำเป็นต้องกระทำโดยตรงต่อโจทก์<sup>7</sup> และไม่จำเป็นต้องกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำผิดต่อเขา แต่อาจตั้งใจกระทำต่อผู้อื่นก็ได้ ตามหลักแล้วเจตนาร้ายอาจจะแสดงออกโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายก็ได้ นั่นก็คือ อาจจะสื่อให้เห็นได้จากพฤติการณ์นั้นเอง ในบางศาล ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่สามารถเรียกร้องได้สำหรับเจตนาร้ายโดยทั่วไป แต่เรียกร้องได้สำหรับเจตนาร้ายโดยเฉพาะที่มีอยู่เท่านั้น เมื่อมีการทาละเมิด และเจตนาร้ายนั้นมีอิทธิพลบางประการที่เป็นสาเหตุให้กระทำความละเมิดลงไป

---

<sup>6</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Gatzow V. Buening, 106 Wis 1, 81 NW 1003 ซึ่งกล่าวว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษในการฟ้องคดีฐานสมคบกันกระทำความผิด (Conspiracy) ถูกรับรองโดยพยานหลักฐานของการละเมิดสิทธิของโจทก์โดยจงใจ ซึ่งกำหนดภายใต้พฤติการณ์ที่ซ้ำเติมให้รุนแรงขึ้น, การดูถูก หรือความดูร้าย อีกทั้ง ความอาฆาตพยายาท และเจตนาร้าย.

<sup>7</sup> ในคดี Giddings V. Freedley (CA2 Vt) 128F 355 และคดี Chesapeake & O.R.Co. V. Robinett, 151 Ky 778, 152 SW 976 ถือว่า กรณีที่ผู้กระทำโดยมีเจตนาร้ายในความผิดฐานข่มขู่ประทุษร้าย (Assault) ต่อบุคคลที่ 3 โดยผลึกบุคคลที่ 3 ไปถูกโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับบาดเจ็บ โจทก์สามารถเรียกร้องค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้.



ในบางเขตอำนาจศาล ค่าเสียหายในเชิงลงโทษสามารถ  
ถูกประเมินได้เพียงแสดงเจตนาร้ายในข้อเท็จจริง ซึ่งแตกต่างจากเจตนาร้ายในกฎหมาย<sup>8</sup>  
แต่ในกรณีอื่น ๆ เจตนาร้ายในกฎหมายซึ่งแตกต่างจากเจตนาร้ายอันแท้จริง จะมีเหตุผลพอ  
สำหรับการยอมรับเจตนาร้ายอาจจะ เป็นจริง หรือสมมติขึ้นก็ได้ โดยบทบัญญัติของพระราช  
บัญญัติที่เห็นได้ชัดแจ้งในบางมลรัฐ

กรณีที่เจตนาร้ายในกฎหมายเป็นการเพียงพอ ก็พิสูจน์แต่  
เพียงว่า จำเลยกระทำโดยตั้งใจ เจตนา หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะให้โจทก์ได้รับความเสียหาย<sup>9</sup>  
เจตนาร้ายในกฎหมายจะ เห็นได้จากการกระทำที่ไม่สามารถแสดงได้ว่าดีหรือเหมาะสมด้วย  
ซึ่งมีสาเหตุจากคำฟ้องของผู้เสียหาย หรือจากการกระทำผิดโดยเจตนาที่กระทำลงโดยปราศจาก  
สาเหตุที่เหมาะสม หรือข้อแก้ตัว<sup>10</sup>

<sup>8</sup> คดี Walker V. Chanslor, 153 Cal 118, 94. (1908).

<sup>9</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Pittsburg, C & St. L. R. Co. V. Lyon. 123  
Pa 140, 16A 607 ซึ่งค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกให้สำหรับการปฏิเสธที่จะขายตัว  
ให้ผู้โดยสาร หรือปฏิเสธที่จะตรวจสอบกระเป๋าเดินทางของผู้โดยสารตามปกติที่สถานีรถไฟ  
ในการดำเนินการไปตามปกติโดยไม่มีเหตุผลของบริษัท ซึ่งชี้ให้เห็นว่า เป็นการประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้โดยสาร

<sup>10</sup> การกระทำโดยผิดกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิด  
ความเสียหาย จะยืนยันข้อเรียกร้องสิทธิสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (คดี Giddings  
V. Freedley (CA 2 Vt) 128 F 355.

ถือได้ว่า ต้องมีเจตนาชั่วร้ายอันแท้จริง หรือไม่ก็การประสงค์ต่อผลร้ายโดยตรงต่อใจทัก หรือการไม่คำนึงถึงโทษทางอาญาต่อสิทธิของเขา แต่เจตนาชั่วร้ายอันแท้จริงไม่ต้องแสดงในกรณีที่มีการกระทำนั้นได้กระทำลงโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือโดยจงใจ<sup>11</sup> หรือมีฉะนั้นก็มีลักษณะรุนแรง ซึ่งเห็นได้ชัดถึงการจงใจไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น และค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับในกรณีที่มีความประมาทเลินเล่อโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง พอที่จะชี้ให้เห็นได้ว่าเป็นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือเจตนาชั่วร้าย ไม่จำเป็นที่จำเลยจะต้องคำนึงถึงว่า เขากำลังละเมิดสิทธิของผู้อื่นอยู่หรือไม่ หากว่าการกระทำนั้นได้กระทำลงในลักษณะที่ว่า บุคคลที่มีเหตุผลและมีความคิดตามธรรมดาจะกล่าวว่า เป็นการประมาทเลินเล่อโดยจงใจ ไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น

3.2.1.2 การที่กระทำผิดโดยไม่เจตนา ประมาทเลินเล่อ หรือ ประมาทเลินเล่อโดยจงใจ (Unintentional Wrongs; Negligence or Recklessness)

ในกรณีที่ไม่มิตบหบัญญัติ เป็นลายลักษณ์อักษรให้อำนาจไว้ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษสามารถจะได้รับแต่เพียงในคดีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นการฉ้อโกง ข่มขู่ เจตนาชั่วร้าย การดูถูก การประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือประมาทเลินเล่อโดยจงใจ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ฉะนั้น จึงเป็นหลักทั่วไปที่ว่า ค่าเสียหายเช่นนี้ จะไม่สามารถ

---

<sup>11</sup> คำแต่ละคำเหล่านี้ "ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง" (Wanton), "การกระทำโดยจงใจ" (Wilful) และ "ประมาทเลินเล่อโดยจงใจ" (Reckless) ทำให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญของเจตนาชั่วร้าย ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้ง หรือโดยปริยาย ซึ่งอยู่ในกฎหมายและมีความสำคัญเท่า ๆ กันในแต่ละกรณีที่จะเป็นพื้นฐานของการฟ้องคดี เรียกค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (คดี Hull V. Seaboard Air Line R. Co. 76 SC 278, 57 SE 28).



ได้รับสำหรับเพียงการประเมินเส้นเลือด<sup>12</sup> หรือการละเว้นที่จะกระทำตามที่เท่านั้น นอกเสียจากว่าพระราชบัญญัติจะให้อำนาจไว้<sup>13</sup> อย่างไรก็ตาม ถ้าความเสียหายที่ฟ้องร้องไป เป็นผลมาจากความประมาทเส้นเลือดอย่างร้ายแรง หรือความประมาทเส้นเลือดโดยจงใจของ จำเลยแล้ว แนวความคิดส่วนมากจะยอมรับการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ มีบางแนว ความคิดซึ่งประกาศว่า เพียงแต่ประมาทเส้นเลือดอย่างร้ายแรง ยังไม่เพียงพอที่จะยืนยัน การยอมรับค่าเสียหาย เช่นนี้<sup>14</sup> แต่สำหรับแนวความคิดส่วนใหญ่แล้ว ความขัดแย้งที่เห็นเด่นชัด ที่ว่าความประมาทเส้นเลือดอย่างร้ายแรงจะยืนยันสิทธิที่จะได้รับค่าเสียหาย เช่นนี้ได้หรือไม่

---

<sup>12</sup> มีกรณีที่เป็นข้อยกเว้น ที่เพียงแต่ประมาทเส้นเลือดธรรมดา แต่กฎหมายก็ยอมรับ การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ในคดี Gill V. Selling, 125 Or 587, 267 p. 812, 270 p. 411, 58 ALR 1556. (1928)

<sup>13</sup> ในคดี Louis Pizitz Dry Goods Co. V. Yeldell 274 US 112, 71 L ed. 952 (1927) กล่าวว่า พระราชบัญญัติยอมรับให้ค่าเสียหายในเชิงลงโทษถูกประเมิน ต่อนายจ้าง สำหรับเพียงความประมาทเส้นเลือดของลูกจ้างของเขา ซึ่งมีผลให้เกิดความตาย ดังนี้ไม่ได้ เป็นการเอาทรัพย์สินของนายจ้างไปโดยปราศจากกระบวนการนิติบัญญัติ (Due Process of Law) ซึ่งเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ.

<sup>14</sup> ในคดีที่ความเสียหายมีสาเหตุมาจากความประมาทเส้นเลือดนั้น ความพยายาม บางประการในการที่จะแยกให้เห็นความแตกต่างหลาย ๆ อย่างจากความร้ายแรงเล็กน้อย ไปจนถึงความร้ายแรงมากนั้น เต็มไปด้วยความยากลำบากอย่างมาก ความประมาทเส้นเลือด ไม่ใช่ความระมัดระวังตามหน้าที่นั้น จะน้อยหรือมากก็ตามถูกใช้อธิบายถึงการขาดความระมัดระวัง หรือความประมาทเส้นเลือดอย่างร้ายแรง ในทางตรงกันข้ามยังใช้อธิบายถึงการกระทำผิด โดยเจตนาด้วยในมลรัฐนี้ การกระทำโดยประมาทเส้นเลือดอย่างร้ายแรงต้องปรากฏ เพื่อที่ จะยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในกรณีที่ความเสียหายที่เกิดจากเจตนาชั่วร้าย หรือการจงใจไม่ได้เกี่ยวข้องกับคดี Hinson V. Dawson, 244 NC 23, 92 SE 2d 393, 62 ALR 2d 806.

ดูเหมือนจะปรากฏอยู่เสมอว่าเป็นความขัดแย้งกันของการจำกัดขอบเขตของ "ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง" (Gross Negligence) มากกว่าความแตกต่างอย่างแท้จริงในความต้องการที่ปะปนกันของศาล

### 3.2.1.3 กรณีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (Gross Negligence)

การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีที่ความเสียหายไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยเจตนา นั้น ศาลยอมรับทฤษฎีที่ว่า มีจุดหนึ่งที่ระดับของการกระทำที่ประมาทเลินเล่อ หรือขาดความระมัดระวังนั้น เกือบจะเท่าเทียมกับการกระทำโดยเจตนา ซึ่งสมควรที่จะกำหนดให้ต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกัน มีความแตกต่างหลากหลายอย่างมากในภาษาที่ใช้โดยศาลต่าง ๆ ที่จะกำหนดมาตรฐานอันนี้ แต่ส่วนมากแล้วความแตกต่างที่เห็นได้ชัดนี้ ไม่ได้มีผลถึงความแตกต่างในความต้องการที่สำคัญ อย่างน้อยที่สุดทฤษฎีนี้ก็มิใช่ข้อกำหนดว่า การกระทำที่จะยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น ต้องชัดเจน (Positive) หรือยืนยันได้ (Affirmative) มากกว่าที่จะเป็นเพียงไม่ถูกโต้แย้ง (Passive) หรือถูกปฏิเสธ (Negative) เหมือนอย่างความประมาทเลินเล่อ ตามธรรมดาซึ่งมักจะเป็น เช่นนี้<sup>15</sup>

ไม่ใช่ว่าการกระทำที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจะทำให้สามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ในทุกคดี ทั้งนี้ เพราะการยืนยันการยอมรับค่าเสียหาย เช่นนี้ ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นชัดถึง การขาดความระมัดระวังโดยสิ้นเชิง และต้องมีลักษณะทางอาญาบางประการ เนื่องจากบางคดีค่าเสียหาย เช่นนี้อาจจะไม่ได้รับการยอมรับ นอกเสียจากว่า ความประมาทเลินเล่อจะร้ายแรงพอที่จะกำหนดได้ว่า เป็นความไม่สุจริต (Bad Faith) ที่เห็นได้ชัด ซึ่งดูเหมือนจะเท่า ๆ กับกรณีเจตนาชั่วร้าย (Evil Intent) หรือความประมาทเลินเล่อโดยจงใจ (Recklessness)<sup>16</sup>

<sup>15</sup> ดู American Jurisprudence, Vol. 22, pp. 344-345 เปรียบเทียบ Mc Cormick, Damages, pp. 280-281.

<sup>16</sup> Ibid.

คดีส่วนมากปฏิบัติตามแนวความคิดที่ว่า การไม่สามารถรู้สึกผิดชอบในการใช้ความระมัดระวังตามที่นั้นมีความจำเป็นในการยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ นอกจากนี้ในคดีอื่น ๆ ก็ถือว่า ต้องมีการขาดความระมัดระวังโดยสิ้นเชิง เพื่อที่จะยกเป็นข้อสันนิษฐานของการไม่ใส่ใจในความรู้สึกผิดชอบของผลที่จะเกิดขึ้น<sup>17</sup> หรือของสิทธิ หรือความปลอดภัยของบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนที่จะได้รับผลอันนั้น หรือไม่คำนึงถึงความรู้สึกผิดชอบของหน้าที่ทางแพ่ง และอาจใช้ถ้อยคำเช่นว่า "ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง" (Wantonness) "ความประมาทเลินเล่อโดยจงใจ" (Recklessness) หรือ "เจตนาชั่วร้าย" (Maliciousness) ที่สื่อให้เห็นว่า การไม่ใช้ความระมัดระวังนั้น ต้องเป็นไปโดยรู้สึกผิดชอบ ความรู้สึกผิดชอบในผลที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นไม่สามารถบอกได้ว่ามีอยู่จริง นอกเสียจากว่าจะรู้ถึงสาเหตุประการหนึ่งหรือหลายประการ เป็นพื้นฐานในการนำมาพิจารณา ยิ่งไปกว่านั้น บุคคลไม่สามารถรู้สึกผิดชอบต่อการไม่ใส่ใจในสิทธิ หรือสวัสดิภาพของผู้อื่นได้ นอกเสียจากว่า เขาได้รู้ หรือควรจะรู้ว่า บุคคลอื่นนั้น อาจจะได้รับผลจากการกระทำ หรือละเว้นกระทำนั้น การที่เขาไม่สามารถคิดไปถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำของเขานั้น ไม่ได้เป็นการกำหนดหรือชี้ให้เห็นว่าเป็นการไม่ใส่ใจในความรู้สึกผิดชอบแต่อย่างใด<sup>18</sup>

3.2.1.4 การกระทำโดยไม่รู้ หรือโดยสุจริต หรือกระทำตามสิทธิที่กฎหมายรับรอง (Acts Done Ignorantly, or in Good Faith, or Pursuant to Legal Right)

คำว่า "ความประมาทเลินเล่อโดยจงใจ" (Recklessness) "ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง" (Wantonness) และการจงใจ (Wilfulness) เหล่านี้สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกผิดชอบโดยรู้และมีอยู่ในขณะนั้นว่าความเสียหายต้องเป็นผลมา

<sup>17</sup> เพียงการไม่ใส่ใจเท่านั้นยังไม่พอ ต้องเป็นการไม่ใส่ใจในความรู้สึกผิดชอบต่อสิทธิ และสวัสดิภาพของบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนที่จะได้รับผลจากการกระทำ หรือละเว้นกระทำนั้น ดังนั้น ทฤษฎีของการคาดเห็นได้ล่วงหน้า (Doctrine of Foreseeableness) จึงกลายเป็นความสำคัญไป (คดี Texas Pac. Coal & Oil Co. V. Robertson, 125 Tex 4, 79 SW 2d 830, 98 ALR 262).

<sup>18</sup> คดี National Casket Co. V. Powar, 137 Ky 156, 125 SW 279.

จากการกระทำผิด หรือจากการละเว้นกระทำตามที่ ฉะนั้น โดยปกติแล้ว ความไม่รู้ ไม่สามารถนำมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการกระทำผิดโดยรู้สึกผิดชอบหรือ การจงใจ โดยไม่คำนึงถึงผลในระดับที่จะยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ แต่ในกรณี ความประมาทเลินเล่อซึ่งร้ายแรงพอที่จะไม่สามารถยกโทษให้ได้ นั้น เป็นการชี้ให้เห็นถึงความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ซึ่งบางทีค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกกำหนด สำหรับ เหตุผลที่วิเคราะห์ได้ ก็คือ ค่าเสียหายเช่นนี้ ไม่สามารถถูกยอมรับได้ต่อผู้บริสุทธิ์ และเป็นการไม่เหมาะสมถ้าความเสียหายนั้นเกิดจาก โศคร้ายมากกว่าเกิดจากการกระทำ <sup>19</sup> เพราะฉะนั้น จึงเห็นได้ชัดว่า เจตนาและมูลเหตุ จูงใจกับการกระทำนั้น เป็นสาระสำคัญเสมอ และควรจะถูกเรียกร้องเข้าไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่ได้ให้อำนาจในกรณีการละเมิดนั้นได้กระทำลงโดยไม่มีเจตนา โดยเข้าใจผิด โดยความไม่รู้ หรือโดยถูกข่มขู่ ดังนั้น บุคคลจะไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ถ้าเขากระทำไปโดยสุจริต (Good Faith) ภายใต้ความสำนึกที่ผิดต่อหน้าที่ หรือสิทธิ โดยปราศจากเจตนาอย่างใด ๆ ที่จะข่มขู่ หรือหลอกลวง หรือปราศจากการกดขี่ ข่มเหงอย่างแท้จริง หรือการสบประมาท <sup>20</sup> (Indignity) ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่

<sup>19</sup> คดี Home Finance Co. V. Ratliff (Ky) 374 SW 2d 494 กล่าวว่า "เหตุการณ์ที่เกิดจากโศคร้าย" (Unfortunate Incident) เป็นได้อย่างมากที่สุดก็ประมาท เลินเล่อธรรมดา.

<sup>20</sup> ตัวอย่างเช่นในคดี Gadsden General Hospital V. Hamilton, (1925) 212 Ala 531, 103 So 553, 40 ALR 294 ซึ่งกล่าวว่าเจตนาร้ายที่ให้อำนาจแก่ค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นไม่สามารถถูกยืนยันได้เพียงข้อเท็จจริงที่ว่า โรงพยาบาลได้ให้อำนาจในการกักตัวคนไข้ไว้ประมาณ 2-3 ชั่วโมง เพื่อที่จะสั่งให้คนไข้จ่ายเงินตามใบเสร็จ ภายใต้ความเข้าใจผิดในเรื่องสิทธิ

คดี Parker V. Roberts, (1925) 99 Vt 219, 131 A 21, 49 ALR 1382 เจ้าพนักงานที่กระทำโดยสุจริตและยุติธรรมในการให้บริการในกระบวนการทางแพ่ง ซึ่งเขา เชื่อว่าสมบูรณนั้นไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ เพียงเพราะว่า กระบวนการนั้นกลายเป็นโมฆะ หรือเพราะว่าไม่มีพื้นฐานที่ยุติธรรมสำหรับการฟ้องคดี



สามารถกำหนดได้ในกรณีที่มีข้อแก้ตัวที่มีเหตุผลสำหรับจำเลย ซึ่งเกิดจากการยั่วยุ หรือความผิดของโจทก์ ถ้าโจทก์ไม่สามารถให้เหตุผลของการที่ได้กระทำลงไปได้อย่างสิ้นเชิงหรือในกรณีที่จำเลยขัดขวางการกระทำที่ใช้กำลัง และผิดกฎหมายของผู้อื่น นอกเสียจากว่า เขาจะมีส่วนผิดด้วยและกระทำโดยมีมูลเหตุจงใจของเจตนาชั่วร้าย<sup>21</sup> อย่างไรก็ตาม ค่าเสียหายเช่นนี้สามารถประเมินได้ต่อบุคคลผู้ซึ่งกระทำตามสิทธิที่กฎหมายรับรองในลักษณะที่ไม่เหมาะสมหรือรุนแรง

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่สามารถกำหนดต่อจำเลยซึ่งกระทำโดยสุจริตภายใต้คำแนะนำ<sup>22</sup> แต่ค่าเสียหายเช่นนี้สามารถกำหนดต่อจำเลยได้ถ้า เขากระทำผิดอย่างแท้จริง แม้ว่าจะจะเป็นเพราะความเชื่ออย่างอื่นก็ตาม หรือถ้า เขากระทำในลักษณะกดขี่ข่มเหงหรือดูร้ายภายใต้คำแนะนำนั้น

### 3.2.2 การฟ้องคดีที่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ

โดยทั่วไปแล้วค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับการกำหนดในกรณีของการทำละเมิดซึ่งมีเจตนาร้าย หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และการกดขี่ข่มเหง นอกจากนี้ก็อาจจะได้รับในกรณีของการกระทำที่มีลักษณะกดขี่ข่มเหงโดยผู้รับขน (Carriers) และกิจการบริการสาธารณะอื่น ๆ (Public Service Enterprises) ซึ่งเป็นกรณีที่พบบ่อยมาก ดังนั้น จะพิจารณาในรายละเอียดต่อไปว่าคดีละเมิดลักษณะใดหรือความผิดละเมิดฐานใดบ้างที่อาจจะได้รับการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ

<sup>21</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Walker V. Chanslor, 153 Cal 118, 94 p. 606 (1908) กล่าวว่า เจ้าของทรัพย์สินไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในความผิดฐานข่มขู่ประทุษร้าย (Assault) ที่ได้กระทำลงในการขับไล่ผู้บุกรุก ถือได้ว่า ไม่ได้ใช้กำลังบังคับมากไปกว่าความจำเป็นในการขับไล่เพื่อเอาทรัพย์สินคืน.

<sup>22</sup> เช่นในคดี Walker V. Chanslor สรุปได้จากพยานหลักฐานว่าจำเลยกระทำตามคำแนะนำ จึงถือได้ว่า เป็นข้อผิดพลาดที่สามารถแก้ได้.



### 3.2.2.1 ความรับผิดฐานละเมิด (Torts)

ตามเกณฑ์ทั่วไปแล้ว ค่าเสียหายในเชิงลงโทษสามารถกำหนดได้ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายทุกกรณี ซึ่งมีมูลเหตุมาจากการกระทำละเมิด<sup>23</sup> ที่เกี่ยวข้อง กับพฤติการณ์ หรือองค์ประกอบของเจตนาร้าย, ฉ้อโกง, คุกคามเหยียดหยาม, ประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงหรือประมาทเลินเล่อโดยจงใจ ไม่คำนึงถึงสิทธิของโจทก์ ดังนั้นเมื่อพฤติการณ์ หรือองค์ประกอบเช่นนี้ ถูกสร้างขึ้นมาอย่างเหมาะสมแล้วค่าเสียหายเช่นนี้ก็จะได้รับการ กำหนดในการฟ้องคดีสำหรับความเสียหายของบุคคลที่ได้รับจากผลของการกระทำละเมิด ในการฟ้องคดีสำหรับความเสียหายที่ได้รับจากการกระทำผิดต่อทรัพย์สิน หรือการทำลายทรัพย์สิน<sup>24</sup> และในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายสำหรับกรณีต่อไปนี้: การใช้วิธีการทางกฎหมายเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนตัวซึ่งไม่ยุติธรรม (Abuse of Process), การจับกุมและคุมขังโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย (False Arrest or Imprisonment), การฉ้อโกงและหลอกลวง (Fraud and Deceit), การเป็นขู้ (Criminal Conversation) หรือการจงใจเข้าไปแทรกแซง ความสัมพันธ์ของคู่สมรสโดยไม่มีข้อแก้ตัวตามกฎหมาย (Alienation of Affections), การแทรกสอดในการจ้างงาน (Interference with Employment), สัญญา (Contract) หรือความสัมพันธ์ทางธุรกิจ (Business Relations), การตีพิมพ์โฆษณาข้อความหมิ่นประมาท (Libel) หรือ การหมิ่นประมาทด้วยวาจา (Slander), การฟ้องคดีโดยมีเจตนาร้าย (Malicious Prosecution), การรบกวนสิทธิ (Nuisances), การล่อลวง หรือการ พรางผู้เยาว์ (The Enticement Abduction of a Child), การล่อลวงชักนำหญิงสาว

<sup>23</sup> ค่าเสียหายเช่นนี้อาจจะได้รับการกำหนดโดยไม่คำนึงว่ามูลความผิด (Cause of Action) จะอยู่ในเรื่องละเมิดหรือเรื่องของคดีนั้นเอง

<sup>24</sup> เช่นคดีบุกรุก (Tresspass), การพรางทรัพย์สินจากเจ้าของ (Conversion), วางเพลิง (Fires), การบุกรุกและเข้าครอบครองที่ดินของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมายด้วยการใช้กำลัง อาวุธ ช่มชู้ (Forcible Entry and Detainer), เจ้าของที่ดินและผู้เช่า (Landlord and Tenant), การยึดทรัพย์ (Attachment), การพิทักษ์ทรัพย์ (Garnishment), การยึดทรัพย์ลูกหนี้ (Executions), คดีเกี่ยวกับทางรถไฟ (Railroads) การฟ้องคดีเรียกเอาทรัพย์สินคืน (Replevin) และคดีผู้รับขน (Carriers)。

ไปร่วมประเวณี (Seduction), การกระทำผิดกฎหมายโดยการมองดูการส่งผ่านหรือการนำส่งข่าวสารทางโทรเลข (Wrongful acts in Segard to The Transmission or Delivery of Telegraphic Messages), การละเมิดเครื่องหมายการค้า (Infringement of Trademark), การทำลายร่มเงาของต้นไม้ (Destruction of Shade Trees) และการปล่อยของเสียลงในลำน้ำ (Pollution of Streams)

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะกำหนดต่อผู้รับขน (Carriers) และกิจการบริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น บริษัทรถไฟ และบริษัทโทรศัพท์และกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งมีหน้าที่บริการต่อประชาชน ได้แก่ กรณีต่อไปนี้: การปฏิเสธที่จะขายตั๋วโดยสารโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (Unreasonable Refusal to Sell a Ticket), การบรรทุกผู้โดยสารเลยไปจากจุดหมาย (Carrying a Passenger Beyond Destination), การทำให้การขนส่งกระเป๋าเดินทางล่าช้าโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (Wanton Delay in Transporting Baggage) และการเคลื่อนย้ายโทรศัพท์ของผู้ใช้โดยบริษัทโทรศัพท์โดยมีเจตนาชั่วร้ายหรือจงใจ (Malicious or Wilful Removal by a Telephone Company of a Subscriber's Telephone)

โดยปกติแล้ว ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกให้ในการฟ้องคดีสำหรับความเสียหายต่อธุรกิจ<sup>25</sup> และในบางครั้งการสูญเสียเครดิตก็อาจจะ เป็นมูลเหตุที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดค่าเสียหายเช่นนี้ก็ได้ นอกจากนี้อาจจะถูกกำหนดในกรณีการแทรกสอดที่จงใจ เจตนาร้าย และกระทำซ้ำ ๆ ต่อสิทธิของบุคคลและสิทธิพิเศษ ซึ่งรัฐธรรมนูญของรัฐบาลกลาง (Federal Constitution) ให้การรับรอง อย่างไรก็ตาม ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่สามารถกำหนดได้ในการฟ้องคดีสำหรับการตายโดยผิดกฎหมาย (Wrongful Death) และ ไม่สามารถกำหนด

---

<sup>25</sup> ตัวอย่างเช่นคดี Pratt V. British Medical Asso. (Eng) (1919)

1 KB 244 ซึ่งเป็นกรณีการแทรกสอดในธุรกิจหรืออาชีพของผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย.

นอกจากนี้ก็ได้แก่กรณีการละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Competition).

ให้ได้ในการฟ้องคดีฐานละเมิดสิทธิบัตร (Infringement of Patents) มีหลายเขตอำนาจศาลที่กำหนดค่าเสียหาย เช่นนี้ไว้สำหรับการฟ้องคดี เรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติอื่น เนื่องมาจากการขายสุรา

### ๓.๒.๓ บุคคลซึ่งมีสิทธิที่จะฟ้องเรียกชดเชย (Persons Entitled to Recover)

โดยทั่ว ๆ ไป ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะถูกยอมรับต่อบุคคลผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงเท่านั้น ไม่ว่าจะในการฟ้องคดีโดยตัวของเขาเอง หรือโดยบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเขา <sup>26</sup> ดังนั้น ตามหลักเกณฑ์แล้ว ค่าเสียหายเช่นนี้ ไม่สามารถเรียกร้องได้โดยบิดามารดาที่อาศัยสิทธิของตนเอง สำหรับความเสียหายต่อบุตรผู้เยาว์ นอกเสียจากว่า จะมีพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่ก็มีบางมลรัฐได้แก่ มลรัฐมิสซูรี และมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ที่มีความเห็นในทางตรงกันข้าม ภายใต้พระราชบัญญัติบางฉบับที่ยังคงใช้อยู่ใน ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกเรียกร้องโดยผู้แทนเฉพาะตัวของผู้ตาย แต่ภายใต้พระราชบัญญัติอื่น ๆ แล้วไม่อาจจะเรียกร้องได้

ตัวการอาจจะเรียกร้องค่าเสียหายในเชิงลงโทษในการฟ้องคดีต่อตัวแทนของเขา เนื่องจากการละเมิดของตัวแทนในฐานะทรัพย์สินหรือผู้รักษาผลประโยชน์ของตัวการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ได้ <sup>28</sup>

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของเอกชนหรือเกี่ยวกับธุรกิจ ซึ่งรัฐอาจจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีในศาลได้ และในการฟ้องคดีแพ่ง รัฐอาจจะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษก็ได้ <sup>29</sup>

<sup>26</sup> ในคดี French V. Orange County Invest. Corp. 125 Cal App 587, 13 p2d 1046.

<sup>27</sup> American Jurisprudence, Vol. 22, p. 347.

<sup>28</sup> คดี State V. Shevlin-Carpenter Co. 99 Minn 158, 108 NW 935.(1916)

<sup>29</sup> คดี Wawak & Co. V. Kaiser (CA 7 Ill) 129 F2d 66 และคดี Mother Cobb's Chicken Turnovers, Inc., V. Fox, 10 Cal 2d 203, 73 P2d 1185.

นอกจากนี้บริษัท เอกชนอาจจะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีที่เหมาะสมก็ได้ ในกรณีถูกละเมิดสิทธิในทรัพย์สินโดยมีเจตนาร้าย และกดขี่ข่มเหง<sup>30</sup>

กรณีที่มีการกระทำอันเดียวกัน เกิดเป็นความผิดต่อบุคคลที่แตกต่างกันสองคนนั้น ผู้กระทำผิดอาจจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายในเชิงลงโทษในการฟ้องของแต่ละคนก็ได้

### 3.2.4 บุคคลที่ต้องรับผิด (Person Liable)

โดยทั่วไป ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับการชดใช้จากบริษัท เอกชน สำหรับการกระทำของพนักงาน, ตัวแทน, และลูกจ้างของบริษัทก็ได้ในกรณีที่มีพฤติการณ์รองรับ นอกจากนี้ยังอาจจะได้รับการชดใช้จากผู้เป็นหุ้นส่วนสำหรับการกระทำของผู้เป็นหุ้นส่วนรวมของเขาในกรณีความรับผิด เนื่องจากการละเมิดของผู้เป็นหุ้นส่วนที่ยังคงอยู่ และจากนายจ้างแต่ละคนสำหรับการกระทำของลูกจ้างของตน เช่นเดียวกับได้รับการชดใช้จากบุคคลแต่ละคนสำหรับการกระทำของตนเอง อย่างไรก็ตาม ความรับผิดสำหรับการกระทำของลูกจ้างนั้น ในหลายเขตอำนาจศาลขึ้นอยู่กับ การให้อำนาจ หรือการให้สัตยาบัน และในบางศาลสมาชิกของห้างหุ้นส่วนไม่ต้องรับผิดในค่าเสียหายในเชิงลงโทษ สำหรับการกระทำผิดของผู้เป็นหุ้นส่วนรวมที่เขาไม่ได้ให้อำนาจ หรือให้สัตยาบัน<sup>31</sup>

<sup>30</sup> คดี Reutkemeier V. Nolte, 179 Iowa 342, 161 NW 290 (1917).

<sup>31</sup> มีตัวอย่างในคดี Broudy-Kantor Co. V. Levin, 135 Va 283, 116 SE 677, 32 ALR 249 ที่ว่าบุคคลซึ่งได้รับผลประโยชน์จากการกระทำผิดโดยเขาไม่รู้ และไม่ได้ให้สัตยาบันนั้น ไม่ใช่เป็นข้อเท็จจริงที่ว่า เขาได้รู้ถึงการกระทำผิดหลังจากที่ได้มีการนำคดีมาฟ้องศาลแล้ว ซึ่งประเด็นนั้นขึ้นอยู่กับ การก้ำกั้วของความไม่ผิดที่เข้าไปอยู่ในความสุจริต.

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับการชดใช้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ<sup>32</sup>  
และจากรัฐต่างประเทศได้ ถ้ามีการให้อำนาจไว้<sup>33</sup>

นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดต่อผู้ที่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดแต่เพียง  
ลำพังได้ โดยเหตุผลของความสัมพันธ์ต่อผู้กระทำผิด<sup>34</sup> ค่าเสียหายในเชิงลงโทษสามารถ  
กำหนดต่อผู้เยาว์ได้ ถ้าข้อเท็จจริงแสดงว่าผู้เยาว์ได้รู้ถึงการกระทำผิดของเขา<sup>35</sup>  
แต่อย่างไรก็ตามค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่สามารถกำหนดต่อบุคคลวิกลจริตได้ แม้จะมีการ  
ละเมิดบางประเภทที่บุคคล เช่นนี้อาจจะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก็ตาม

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเป็นการ  
ลงโทษผู้กระทำผิดตามหลักเกณฑ์แล้วความตายของผู้กระทำผิดจะทำให้สิทธิในค่าเสียหายในเชิง  
ลงโทษระงับและไม่สามารถถูกเรียกร้องจากกองมรดก หรือจากทายาทของเขา หรือจากผู้แทน  
อื่น ๆ ของเขาได้ อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ในบางเขตอำนาจศาลกำหนดว่า ค่าเสียหายในเชิง  
ลงโทษอาจจะถูกกำหนดได้ถ้าได้มีการฟ้องคดีไปก่อนที่โจทก์จะถึงแก่ความตาย

---

<sup>32</sup> ในคดี Scott V. Donald (1986), 165 U.S. 58, 41 L ed 632, 17 S Ct 265 ซึ่งกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งจงใจ และเจตนาชั่วร้าย ยึดทรัพย์สินไปโดยจงใจ ละเมิดสิทธิของผู้เป็นเจ้าของ โดยดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายในเชิงลงโทษ

<sup>33</sup> ในคดี Pearson V. Zehr, 138 Ill 48, 29 NE 854 (1891).

<sup>34</sup> ในคดี Lake Shore & M.S.R. Co V. Prentice, 147 U.S. 101, 37 Led 97, 13 S Ct 261 (1893) และคดี Graham V. St. Charles Street R. Co. 47 La Ann 1656, 18 So 707 (1895).

<sup>35</sup> คดี Huchting V. Engel, 17 Wis 230 (1863) และคดี Singer V. Marx, 144 Cal App 2d 637, 301 p2d 440 (1956).



3.2.5 ดุลพินิจของคณะลูกขุนในการให้ หรือในการระงับ (Jury's Discretion as to Giving or Withholding)

การกระทำความผิดที่มีเหตุผลสมควรจะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น คณะลูกขุนจะเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจว่าจะให้ค่าเสียหายเช่นนี้หรือไม่ หลักเกณฑ์ในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษนี้เป็นที่ทราบกันดีในศาลส่วนมากกว่า ค่าเสียหายเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นสิทธิ แต่เป็นส่วนพิเศษที่เพิ่มขึ้นและคณะลูกขุนจะให้หรือไม่ก็ได้ แม้ว่าข้อเท็จจริงในคดีอาจจะเห็นได้ว่าการยอมรับค่าเสียหายเช่นนี้เป็นภาระเหมาะสมแล้วก็ตาม แต่ดูเหมือนว่า การยอมรับค่าเสียหายดังกล่าว จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะลูกขุนเสียมากกว่า<sup>36</sup>

ที่กล่าวกันว่าสิทธิที่จะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษเป็นโชคดีโดยไม่ได้คาดหมาย (Windfall) และไม่ได้เป็นสิทธิที่ถูกรับรองในหลักเกณฑ์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันเกือบจะสากลทั่วไป ซึ่งคณะลูกขุนไม่เพียงแต่จะมีดุลยพินิจได้อย่างกว้างขวางในการกำหนดเท่านั้น แต่ยังมีดุลยพินิจอย่างเต็มที่ในการระงับด้วย แม้ว่าองค์ประกอบสำคัญของเจตนาร้าย และการกระทำผิดที่ทำให้เกิดความเสียหายอาจจะเกิดขึ้นอย่างเต็มที่ก็ตาม กล่าวคือ คณะลูกขุนอาจจะปฏิเสธที่จะให้ค่าเสียหายเช่นนี้ โดยไม่คำนึงถึงพยานหลักฐานเลยก็ได้ ถึงแม้จะเห็นได้ว่าเป็นการหลอกลวง หรือมีเจตนาร้ายก็ตาม หรือแม้แต่จำเลยจะประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือประมาทเลินเล่อโดยจงใจ ดังนั้น ในคำสั่งของศาลจึงควรจะต้องตัดเสรีภาพอันนี้ของคณะลูกขุนออกไปเสียบ้าง<sup>37</sup>

---

<sup>36</sup> Harrison V. Fly (1887) 120 Ill. 83, 11 N.E. 334, Petrey V. Livzz (1945) 76 Ohio App. 19, 61 NE 2d 159, Luke V. Mercantile Accept. Corp (1952) 111 Cal App. 2d 431, 244 P2d 764.

<sup>37</sup> Mc Cormick, Damages, p. 296 และ "Damages," American Jurisprudence, Vol. 22, pp. 327-328.



อย่างไรก็ตาม ในบางเขตอำนาจศาล หลักเกณฑ์ในทางตรงกันข้ามก็ได้มีการนำมาใช้ด้วย อย่างน้อยที่สุด ก็ในแบบของการฟ้องคดีที่แน่นอน และเมื่อสภาพการณ์ที่จำเป็นในการกำหนดยังคงมีอยู่ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษก็สามารถกำหนดได้ตามความสำคัญของสิทธิที่กฎหมายรับรอง<sup>38</sup>

### 3.2.6 ความจำเป็นสำหรับความเสียหายที่สามารถทดแทนได้ (The Necessity for Compensable Damage)

ในขณะที่ศาลส่วนน้อยถือว่า การจะยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้นั้น จะต้องพบความเสียหายอันแท้จริง ซึ่งเป็นสาระสำคัญเสียก่อน แต่แนวความคิดของศาลส่วนมากกลับเห็นว่า การค้นพบการกระทำผิดซึ่งมีเจตนาชั่วร้ายที่ทำให้เกิดมูล

---

<sup>38</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Mc Allister V. Mc Allister, 72 Colo 28, 209 P 788 ศาลซึ่งนำเอาพระราชบัญญัติมาใช้ กล่าวว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ "ต้อง" ถูกกำหนด ในการฟ้องคดีฐานจงใจแทรกแซงความสัมพันธ์ของคู่สมรส โดยไม่มีข้อแก้ตัวตามกฎหมาย (Alienation of Affections) ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำลงโดยมีเจตนาชั่วร้าย



ความผิดนั้น<sup>39</sup> (Cause of Action)... แม้แต่เพียงสำหรับค่าเสียหายแต่ในนาม (Nominal Damages) ก็เป็นการเพียงพอแล้ว

ความลับสน และความขัดแย้งที่เห็นได้ชัดนั้น ปรากฏในการตัดสินใจ ซึ่งอยู่ภายใต้ความจำเป็นในการแสดงให้เห็นถึงว่า ความเสียหายที่สามารถทดแทนได้นั้น เป็น สิ่งที่ต้องมีก่อนการกำหนด ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ การหันเข้าหาหลักเกณฑ์เบื้องต้นนั้นจะช่วย ให้กระจ่างขึ้นและผ่านสภาพที่ยุ่งเหยิงไปได้ ปัญหาในเรื่องความจำเป็นสำหรับความเสียหาย ที่สามารถทดแทนนี้ จะได้พิจารณาในรายละเอียดต่อไป

---

<sup>39</sup>กฎหมายลักษณะละเมิดของคอมมอนลอว์เป็นผลมาจากการพัฒนาคำพิพากษาของ ศาลที่จะยอมรับว่าการกระทำใดบ้างที่เป็นมูลความผิด (Cause of Action) ส่วนที่ควรแก่การชดเชย ความเสียหาย โดยมีวิวัฒนาการมาจากการออกหมาย (Writ) ซึ่งหมายความว่า โจทก์จะต้อง กล่าวอ้างในคำขอหมายว่าคดีของตนมีมูลความผิดเรื่องใด หากไม่อาจกล่าวอ้างได้ ศาลก็จะไม่ ออกหมาย อย่างไรก็ตาม วิธีการออกหมาย (Writ) ได้ถูกยกเลิกไปหมดแล้วถึงกระนั้นก็ยัง ถือกันว่า มูลความผิดละเมิดลักษณะต่าง ๆ ยังคงเป็นสิ่งที่ต้องยึดถือต่อไป ดังนั้น นักกฎหมาย คอมมอนลอว์จึงยังคงยึดถือหลักมูลความผิดของละเมิด (Cause of Action) เป็นสำคัญ ใน การศึกษากฎหมายกิติ ในการใช้กฎหมายกิติ นักกฎหมายคอมมอนลอว์จะต้องระลึกถึงองค์ประกอบ มูลความผิดของละเมิดเสมอ นั่นก็คือ จะต้องรู้ว่า Trespass หรือ Assault มีองค์ประกอบ ของมูลความผิดอย่างไร และเป็นสิ่งที่นักกฎหมายคอมมอนลอว์ จะเข้าใจกันเมื่อเอ่ยถึงมูล ความผิดของละเมิด เหล่านี้กฎหมายไทยไม่มีการแยกความรับผิดเพื่อละเมิดไปตามลักษณะของ มูลความผิด (Cause of Action) ดังเช่น กฎหมายคอมมอนลอว์

ดู พรเพชร วิชิตชลชัย, เอกสารการสอนชุดวิชาระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528), 2 : 796-797.

### 3.2.6.1 ความจำเป็นสำหรับมูลความผิดที่เป็นอิสระและค่าเสียหาย

อันแท้จริง (Necessity for Independent Cause of Action and Actual Damages)

โดยทั่ว ๆ ไป เขตอำนาจที่ยอมรับการกำหนดค่าเสียหายใน  
 เชิงลงโทษมีหลักเกณฑ์อยู่ว่า ไม่มีมูลความผิดสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษแต่เพียงกล่าวอ้าง  
 กล่าวคือ เพียงข้อกล่าวหา (Allegation) และการพิสูจน์ (Proof) มูลความผิดของโจทก์  
 ก็พอเพียงแล้วในการพิจารณากำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษตามสิทธิของโจทก์ ถ้าโจทก์ไม่  
 สามารถแก้ต่าง หรือพิสูจน์มูลความผิดของตนได้ โจทก์ก็จะไม่ได้รับการยอมรับสำหรับค่า  
 เสียหายในเชิงลงโทษ เพราะว่า โจทก์ต้องกำหนดมูลความผิดให้ได้ก่อน สำหรับการกำหนด  
 ค่าเสียหายเช่นนี้<sup>40</sup>

ยิ่งกว่านั้น มูลความผิดส่วนมาก ซึ่งโจทก์อาจจะติดข้อเรียก  
 ร้องสิทธิสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษไปด้วย ซึ่งเป็นเหมือนองค์ประกอบสำคัญของมูล  
 ความผิดและการการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนการนำเอาหลัก เกณฑ์ที่ว่าไม่มีมูลความผิดสำหรับ  
 ค่าเสียหายในเชิงลงโทษแต่เพียงกล่าวอ้าง มาใช้กับกรณีที่โจทก์ติดข้อเรียกร้องสิทธิของตนไปกับ  
 มูลความผิดที่ต้องการข้อกล่าวหา และการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนนั้น การที่โจทก์ไม่สามารถ  
 กล่าวอ้าง และพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนได้จะทำให้โจทก์ไม่ได้รับการยืนยันการกำหนดค่าเสียหาย  
 ในเชิงลงโทษ ผลลัพธ์ที่ตามมาไม่จำเป็นเพราะดูเหมือนว่า ค่าสินไหมทดแทนเป็นสิ่งที่ต้อง  
 มีก่อนการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ มากกว่าจะเป็นเพราะว่าค่าสินไหมทดแทนเป็น  
 องค์ประกอบที่จำเป็นของมูลความผิดซึ่งโจทก์มีหน้าที่ต้องพิสูจน์ เพื่อยืนยันการกำหนดค่า  
 เสียหายในเชิงลงโทษ อย่างไรก็ตาม เหตุผลที่ศาลจะให้โดยทั่ว ๆ ไป สำหรับการไม่ยอมรับ  
 การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษแก่โจทก์ก็คือ การพิสูจน์ถึงค่าเสียหายอันแท้จริง (Actual  
 Damages) เป็นสิ่งที่ต้องมีก่อนการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเสมอ เมื่อศาลนำหลักเกณฑ์  
 นี้มาใช้แล้วจะไม่จำกัดขอบเขตของ "ค่าเสียหายอันแท้จริง" ซึ่งในกฎหมายแล้วก็ไม่มีการจำกัด  
 ขอบเขต เอาไว้ ดังนั้น จึงขึ้นกับเนื้อหาของคดีว่า ค่าเสียหายอันแท้จริงนี้อาจจะหมายถึงค่า  
 สินไหมทดแทน (Compensatory) หรือค่าเสียหายแต่ในนาม (Nominal Damages) ก็ได้

<sup>40</sup> คดี Cook V. Atlantic Coast Line R. Co. 183 SC 279, 190

ฉะนั้น จะต้องวิเคราะห์จากหลักเกณฑ์ที่วางไว้ในเรื่องเหล่านี้เห็นได้ชัดว่า ในคดีที่มูลความผิดต้องการขอกู้หา และการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทน และโจทก์ไม่สามารถกล่าวอ้าง และพิสูจน์ได้นั้น ศาลมักจะกล่าวว่าโจทก์ไม่สามารถกล่าวอ้าง และพิสูจน์ค่าเสียหายอันแท้จริงได้<sup>41</sup> เพราะว่าศาล เห็นว่าค่าเสียหายอันแท้จริง เท่ากับค่าสินไหมทดแทนและ เพราะว่าค่าสินไหมทดแทนเป็นองค์ประกอบสำคัญของมูลความผิดของโจทก์ จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะบอกว่าการกล่าวอ้างหลักเกณฑ์ที่ว่า ค่าเสียหายอันแท้จริง เป็นสิ่งที่ต้องมีการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเสมือนนั้น ศาลกำลังจะบอกอะไรมากกว่าที่จะบอกว่าไม่สามารถมีมูลความผิดสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้เพียงลำพังนั่นเอง ถ้าโจทก์สามารถแก้ต่าง และพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนได้ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนจะยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษถ้าคดีนั้นอย่างอื่นถูกต้องทั้งหมด<sup>42</sup>

ไม่ใช่ว่าทุกมูลความผิดที่โจทก์อาจจะติดข้อ เรียกร้องสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่ต้องการไปด้วยนั้นจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของมูลความผิด ขอกู้หาและการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทน เสมอไป ศาลจะจัดแบ่งว่าในคดีเหล่านี้ การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะสามารถถูกยืนยันได้หรือไม่ ในการที่ไม่มีขอกู้หา และการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทน ศาลเหล่านี้ไม่ยอมรับหลักเกณฑ์ที่ว่า ค่าเสียหายอันแท้จริง เป็นสิ่งที่ต้องการก่อนการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ เป็นที่แน่ชัดอีกครั้งหนึ่งว่า ศาลเหล่านี้เห็นว่า ค่าเสียหายอันแท้จริงเท่ากับค่าสินไหมทดแทน และ ค่าสินไหมทดแทนไม่ได้เป็นองค์ประกอบสำคัญของมูลความผิดของโจทก์หลักเกณฑ์นี้ทำให้ขอกู้หา และการพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทน เป็นสิ่งที่ต้องมีการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ<sup>43</sup>. ศาลอื่น ๆ นอกจากนี้ กล่าวว่า ค่าเสียหายอันแท้จริงมีความหมายเพียงขอกู้หา และการพิสูจน์จำนวนความเสียหายที่สามารถทดแทนได้ ซึ่งถูกเรียกร้องใน

<sup>41</sup> Ibid.

<sup>42</sup> คดี Luke V. Mercantile Acceptance Corp. 111. 2d 431, 244 p 2d (1952).

<sup>43</sup> คดี Kroger Grocery & Baking Co. V. Reeves, 210 Ark 178, 194 SW 2d 876 และคดี Ricgard V. Hunter, 151 Ohio St 185, 39 Ohio Ops 24, 85 NE 2d 109.

การยืนยันมูลความผิดต่อข้อ เรียกร้องสิทธิสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่ติดไปด้วยเท่านั้น ภายใต้แนวความคิดอันนี้ โจทก์ถูกเรียกร้องให้แก้ต่างและให้พิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น <sup>44</sup>

จนกระทั่ง "ค่าเสียหายอันแท้จริง" ถูกจำกัดหลักเกณฑ์ที่ว่า ค่าเสียหายอันแท้จริง เป็นสิ่งที่ต้องการก่อนการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ จึงมีความหมายเพียงว่า เอาไปใช้ในคดีแต่ละคดีที่หลัก เกณฑ์จะกำหนด เท่านั้น ถ้าวัตถุประสงค์ของหลัก เกณฑ์คือการ กำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีซึ่งโจทก์สามารถกำหนดมูลความผิดที่เป็นอิสระของข้อ เรียกร้องสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ วัตถุประสงค์อันนั้นจะทำให้สำเร็จไปได้ทั้งหมดก็ โดยการจำกัดค่าเสียหายอันแท้จริงให้เป็นความเสียหายที่สามารถทดแทนได้ ซึ่งถูกเรียกร้อง ในการยืนยันมูลความผิด การทำให้ค่าเสียหายอันแท้จริง เท่ากับค่าสินไหมทดแทนนั้น เป็นการ ปฏิเสธการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยไม่จำเป็น ในคดีซึ่งโจทก์สามารถกำหนดมูล ความผิดของเขาได้ โดยไม่ต้องพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทน <sup>45</sup>

พระราชบัญญัติบางฉบับ ซึ่งให้อำนาจค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยชัดแจ้งนั้น กำหนดว่า ค่าเสียหาย เช่นนี้จะอยู่ในส่วนที่เพิ่มขึ้นมาของค่าเสียหายอันแท้จริง การชี้ขาดของ ศาลตามหลัก เกณฑ์นี้ ความหมายของพระราชบัญญัติ เหล่านี้ จะขึ้นอยู่กับ การให้คำจำกัดความ ของค่าเสียหายอันแท้จริงของศาล <sup>46</sup> อย่างไรก็ตามมีพระราชบัญญัติบางฉบับ ซึ่งยอมรับค่า

---

<sup>44</sup> ตัวอย่างเช่น กรณีความผิดฐาน Libel หรือ Slander นี้สามารถฟ้องร้อง ได้โดยตัวของมันเอง โดยทั่วไปแล้วถือว่าค่าเสียหายในเชิงลงโทษ อาจจะกำหนดได้โดย ไม่ต้องมีการพิสูจน์ถึงค่าเสียหายอันแท้จริง.

<sup>45</sup> คดี Richard V. Hunter, 151 Ohio St 185, 39 Ohio Ops 24, 85 NE 2d 109 (1949).

<sup>46</sup> ได้แก่พระราชบัญญัติในมลรัฐโอกลาโฮมา เป็นต้น และคดี Mathies V. Kittrell (Okla) 354 P2d 413.

เสียหายในเชิงลงโทษ เมื่อไม่ปรากฏค่าเสียหายอันแท้จริง พระราชบัญญัติเหล่านี้สร้างข้อ  
ยกเว้นของหลักเกณฑ์ทั่วไป ที่ว่า ไม่สามารถมีมูลความผิดสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ  
แต่เพียงลำพังได้<sup>47</sup>

3.2.7 สาระสำคัญที่ใช้พิจารณาในการประเมิน และจำนวนค่าเสียหาย (Matters  
Considered in Assessing ; Amount)

โดยทั่วไปแล้วคณะลูกขุนจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา และ  
ประเมินจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีการวิจารณ์กันอย่างมากกว่า  
ทฤษฎีของค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (Doctrine of Exemplary or Punitive Damages) นี้  
ไม่มีมาตรฐานหรือ เกณฑ์อันใดที่จะเป็นแนวทางให้คณะลูกขุนพิจารณากำหนดจำนวนที่ถูกต้องและ  
เหมาะสมได้ในประเด็นนี้ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษซึ่งคล้ายคลึงกับค่าเสียหายสำหรับความ  
เจ็บปวด (Pain), ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ (Mental Suffering) และความอับอาย  
(Humiliation) ซึ่งโดยลักษณะแล้วไม่สามารถตีราคาให้เท่ากับจำนวนเงินได้ด้วยความต้องการ  
ใด ๆ อย่างไม่รู้ก็ตามในการกำหนดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษนี้โดยทั่วไปถือว่าอยู่ในดุลยพินิจ  
ของคณะลูกขุน ภายใต้การทบทวนโดยศาลเท่านั้นในคดีซึ่งมีการปฏิบัติที่ชั่วร้ายผิดศีลธรรมอัน  
ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของอารมณ์หรือการมีอคติ ฉะนั้น ศาลก็จะเป็นผู้ให้มาตรฐานหรือวิธีในการ  
กำหนดจำนวนค่าเสียหายแก่คณะลูกขุน โดยคณะลูกขุนก็จะหาขอบเขตของข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง  
เพียงอันเดียว ทั้งนี้ เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในการพิจารณากำหนดจำนวนค่าเสียหายที่เหมาะสม<sup>48</sup>  
ดังจะได้พิจารณาในรายละเอียดต่อไป

3.2.7.1 สาระสำคัญที่ใช้ในการพิจารณา (Matters Considered)

ในการประเมินค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น โดยทั่วไปแล้ว  
ลักษณะ (Nature), ขอบเขต (Extent) และความชั่วร้ายแรง (Enormity) ของการ  
กระทำผิด, เจตนาของคู่สัญญาในการกระทำผิด และพฤติการณ์ทั้งหมดที่ไปด้วยกันกับการกระทำโดย

<sup>47</sup> ได้แก่พระราชบัญญัติในมลรัฐมิสซิสซิปปี คดี Hollis V. State, 221  
Miss 677, 74 So 2d 747.

<sup>48</sup> Mc Cormick, Damages, pp. 296-297.

เฉพาะที่เกี่ยวข้อง<sup>49</sup> รวมทั้งพฤติการณ์ที่บรรเทาความเสียหายซึ่งอาจทำให้ค่าเสียหายลดลง แต่ไม่ได้ยกเลิกค่าเสียหายเช่นนี้ไปทั้งหมด เหล่านี้อาจจะนำมาใช้ในการพิจารณาและตามหลักเกณฑ์แล้วอาจจะพิจารณาฐานะทางการเงิน และฐานะทางสังคม และความเป็นอยู่ของผู้สัญญาด้วยนอกจากนี้ยังถือว่า การเปลี่ยนแปลงค่าของเงินตรา ก็อาจจะถูกนำมาพิจารณาเช่นกัน

ในมลรัฐเท็กซัส การยอมรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น คณะลูกขุนอาจจะพิจารณากรณีเช่นนี้ เหมือนกับกรณีความเสียหายต่อความรู้สึก, การสูญเสียทางธุรกิจ ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ และความสูญเสียอย่างอื่นในท่านองเดียวกัน ซึ่งท่ามกลางเกินกว่าที่จะถูกพิจารณาภายใต้สิทธิเรียกร้องสำหรับค่าสินไหมทดแทนตามธรรมดาได้<sup>50</sup> ในมลรัฐอื่น ๆ ได้แก่ มลรัฐคอนเนคติกัต, มลรัฐแคนซัส, มลรัฐมิสซิสซิปปี และมลรัฐโอกลาโฮมา เห็นว่าเป็นการเหมาะสมแล้วสำหรับการที่คณะลูกขุนจะเอาค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดีของโจทก์เข้าพิจารณา เป็นองค์ประกอบสำคัญของค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แล้วยอมรับตามนั้น<sup>51</sup> แต่บางมลรัฐ ได้แก่ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย และศาลของรัฐบาลกลางมีความเห็นในทางตรงกันข้าม<sup>52</sup>

### 3.2.7.2 จำนวนค่าเสียหายโดยทั่วไป (Amount; Generally)

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นโดยลักษณะแล้วไม่มีหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องแน่นอนอันใดจะมากำหนดได้ แต่อย่างไรก็ตาม แนวความคิดโดยทั่วไป ก็คือ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่ถูกกำหนดนั้นต้องมีความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผลต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นและสาเหตุ

<sup>49</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Gaither V. Meacham, 214 Ala 343, 108 So 2; 45 ALR 777 (1926) กล่าวว่า ปัญหาในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษสำหรับการกระทำผิดฐานข่มขืน เด็กสาวที่อายุยังอยู่ในเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินั้น พฤติการณ์ในคดีนี้ทั้งหมด เช่นว่า การไม่ต่อต้าน, การมีความสัมพันธ์โดยสมัครใจและการพบกันโดยนัดกันไว้ล่วงหน้าสำหรับจุดประสงค์อันนี้ เป็นสาระสำคัญที่เหมาะสมสำหรับการพิจารณา.

<sup>50</sup> American Jurisprudence, Vol. 22, p. 358.

<sup>51</sup> Ibid.

<sup>52</sup> Ibid.



ที่เกิดความเสียหายนั้น<sup>53</sup> และไม่ควรถูกกำหนดในคดีซึ่งจำนวนค่าสินไหมทดแทนเพียงพอแล้วที่จะเป็นการลงโทษจำเลย แต่ในคดีซึ่งค่าสินไหมทดแทนเช่นนี้ ไม่พอเพียงสำหรับวัตถุประสงค์ของการลงโทษนั้น จำนวนที่เพิ่มเติมขึ้นเช่นนี้ เท่านั้นที่ควรจะถูกกำหนดขึ้น โดยรวมเข้ากับค่าสินไหมทดแทน ก็จะพอเพียงสำหรับวัตถุประสงค์ดังกล่าว

จำนวนที่ถูกกำหนดจะอยู่ในดุลยพินิจของคณะลูกขุนโดยคำนึงถึงพฤติการณ์ทั้งหมดของกรณีโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามดุลยพินิจของคณะลูกขุนนั้นไม่ได้กำหนดขึ้นเองตามความพอใจ หรือไม่ใช่ว่าไม่มีการจำกัด คณะลูกขุนไม่ได้มีอิสระที่จะกำหนดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ โดยไม่คำนึงถึงว่า จะมีจำนวนมากเพียงใด การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษอยู่ภายใต้การควบคุม และการทบทวนโดยศาลในขอบเขตอย่างเดียวกันกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน<sup>54</sup>

3.2.7.3 ความสัมพันธ์ต่อจำนวนค่าสินไหมทดแทน (Relation to Amount of Compensatory Damages)

ค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่ถูกกำหนดนั้นอาจจะเกินไปเป็นจำนวนมาก ๆ ก็ได้ และในบางศาลก็ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผลต่อค่าสินไหมทดแทน<sup>55</sup> ศาลอื่น ๆ ถือว่าจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษต้องเป็นสัดส่วนที่พอเหมาะกับค่าเสียหายอันแท้จริง (Actual Damages) ที่ถูกยืนยัน และจะพิพากษากลับคำวินิจฉัยของคณะลูกขุนเป็นเพิ่มจำนวนที่กำหนดนั้นขึ้นอีกหรือลดจำนวนที่กำหนดนั้นลงก็ได้

<sup>53</sup> คดี Flame Coal Co. V. United Mine Workers (CA 6 Ky) 303 F 2d 39, 97 ALR 2d 1136 และคดี Stene V. Hillgren, 78 SD 1, 98 NW 2d 156.

<sup>54</sup> คดี Stene V. Hillgren, 78 SD 1, 98 NW 2d 156 และยังมีตัวอย่างคดีในลักษณะนี้อีกมาก

<sup>55</sup> คดี Kelite Products, Inc. V. Binzel (CA 5 Ala) 224 F 2d 131 (1955)



ถ้ายังไม่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม<sup>56</sup> เช่นนี้หมายถึงว่า ลักษณะและขอบเขตของความเสียหายที่เกิดขึ้นควรจะอยู่ในระดับเดียวกันที่จะถูกพิจารณาโดยคณะลูกขุน ในการกำหนดการลงโทษต่อจำเลย<sup>57</sup> ดังนั้น จึงถือว่า คำวินิจฉัยของคณะลูกขุนที่กำหนดค่าเสียหายให้โจทก์มากถึง 9 หรือ 10 เท่า โดยลักษณะของการลงโทษ เพราะว่าโจทก์ถูกฟ้องโดยวิธีเรียกค่าสินไหมทดแทน

---

<sup>56</sup> ตัวอย่างเช่นในคดี Ostertag V. La Munt, 9 Utah 2d 130, 339 p 2d 1022 กล่าวว่า ในขณะที่ไม่มีวิธีการในการคำนวณค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่แน่นอน และไม่มีหลักเกณฑ์ที่ต้องแน่นอนใด ๆ สำหรับการตัดสินความสัมพันธ์ของค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นค่าเสียหายในเชิงลงโทษต้องมีความสัมพันธ์ที่มีเหตุผลบางประการต่อค่าเสียหายอันแท้จริง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า จะต้องไม่เป็นสัดส่วนที่ไม่เหมาะสมจนเห็นได้ชัดว่า ถูกกำหนดโดยเป็นผลจากอารมณ์, อคติ หรือภายใต้ความคิดที่ผิด หรือโดยไม่คำนึงถึงกฎหมาย หรือพยานหลักฐาน แต่ความสัมพันธ์ของค่าเสียหายในเชิงลงโทษต่อค่าเสียหายอันแท้จริงที่ถูกกำหนด เป็นเพียงข้อเท็จจริงประการหนึ่ง ที่ใช้พิจารณาในการตัดสินว่าจำนวนที่กำหนดนั้นควรจะถูกยืนยันหรือไม่

<sup>57</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Nance V. Sheet Metal Workers International Asso. 12 Utah 2d 233, 364 p 2d 1027 กล่าวว่าจำนวนค่าเสียหายแต่ในนาม 1 ดอลลาร์, ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ 40,000 ดอลลาร์ และ ค่าทนายความ 14,000 ดอลลาร์ ในการฟ้องคดีสำหรับค่าเสียหายฐานขับไล่ออกจากสมาคมแรงงานโดยผิดกฎหมาย ไม่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมพอที่จะถูกยืนยันได้

คดี Gordon V. Mc Learn, 123 Ark 496, 185 SW 803 เป็นกรณีฟ้องคดี โดยมีเจตนาร้าย ค่าสินไหมทดแทน 25 ดอลลาร์ และค่าเสียหายในเชิงลงโทษ 1,000 ดอลลาร์ เป็นจำนวนที่ถูกประเมินถือว่า ความแตกต่างกันของค่าเสียหาย 2 ชนิดนี้ มากเกินไปและค่าเสียหายในเชิงลงโทษควรจะลดลงเหลือ 200 ดอลลาร์.

และในคดี United States Fidelity & Co. V. Millonas, 206 Ala 147, 89 So 732, 29 ALR 520 (1921) เป็นกรณีที่ศาลลดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษลง เพราะไม่ได้เป็นสัดส่วนที่พอเหมาะกับความเสียหายอันแท้จริง ซึ่งเป็นผลมาจากอารมณ์และการไม่มีเหตุผล.

ในคดีซึ่งค่าสินไหมทดแทนจำนวนมากถูกกำหนดขึ้น แสดงว่า คณะลูกขุนได้รับอิทธิพลในทางที่ไม่ถูกต้องบางประการในการกำหนดค่าวินิจฉัยนี้<sup>58</sup>

#### 3.2.7.4 การกำหนดในจำนวนที่มากเกินไป หรือที่ไม่พอเพียง

(Excessive or Inadequate Awards)

การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นอยู่ภายใต้การทบทวนของศาลในขอบเขตอย่างเดียวกันกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน อย่างไรก็ตาม เป็นการยากที่จะวางหลักเกณฑ์ลงไปสำหรับการทดสอบจำนวนมากเกินไปของค่าวินิจฉัยของคณะลูกขุนสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ โดยทั่วไปแล้ว การกำหนดจะถูกกลับค่าวินิจฉัย ถ้าเป็นจำนวนมากเกินไปอย่างร้ายแรง หรือ ปรากฏว่าเป็นผลมาจากอารมณ์ (Passion), อคติ (Prejudice), ความเห็นใจโดยไม่ถูกต้อง (Improper Sympathy)<sup>59</sup>, การให้คะแนนโดยไม่ถูกต้อง (Improper Remarks) และ ความประพฤติของที่ปรึกษาของโจทก์ หรือ ในบางมลรัฐ ถ้าไม่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมต่อค่าสินไหมทดแทนที่ถูกยืนยัน ในทางตรงกันข้ามกล่าวได้ว่า ศาลจะไม่เข้าไปสอดแทรก ยกเว้นในกรณีที่มีจำนวนสูงมาก ๆ และกรณีที่ปรากฏว่า มีความไม่ยุติธรรมเกิดขึ้น ค่าเสียหายนี้ไปไกลเกินกว่าการลงโทษที่ถูกรวบรวมโดยประมวลกฎหมายอาญาสำหรับการกระทำที่อาจถูกพิจารณา แม้ว่าประมวลกฎหมายไม่ได้ควบคุมก็ตาม ถือได้ว่าพระราชบัญญัติที่ยอมรับสิทธิที่จะได้รับค่าเสียหายเพิ่ม เป็นสอง เท่าหรือสาม เท่าในคดีที่แน่นอนนั้น เป็นการชี้ให้เห็นนโยบายของส่วนรวม ว่า เป็นจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่ถูกกำหนดในคดีซึ่งเข้ามาอยู่ในบทบัญญัติเหล่านี้ ซึ่ง แม้จะไม่ได้เป็นแนวทางที่ไม่ผิดพลาด แต่ไม่สามารถที่จะไม่คำนึงถึงได้เมื่อการกำหนดเช่นนี้ ถูกทำร้ายในจำนวนที่มากเกินไป<sup>60</sup> เพราะศาลไม่มีสิทธิต่อ

<sup>58</sup> คดี Pendleton V. Norfolk & W.R. Co. 82 W Va 270, 95 SE 941, 16 ALR 761.

<sup>59</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Lehner V. Berlin Pub. Co 211 Wis 119, 246 NW 576, 86 ALR 1284 (1924)

<sup>60</sup> คดี Pendleton V. Norfolk & W.R. Co. 82 W Va 270, 95 SE 941, 16 ALR 761.

จำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษใด ๆ นอกจากจำนวนซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของคณะลูกขุน การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษจึงไม่สามารถพิพากษากลับในจำนวนที่ไม่พอเพียงได้<sup>61</sup>

### 3.3 ขอบเขตการยอมรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศอังกฤษ

#### 3.3.1 แนวความคิดในอดีต

ตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น ได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษ ซึ่งในตอนแรกนั้นยังไม่มี การจำกัดขอบเขตแต่อย่างใด และแต่เดิมนั้น ยังไม่ได้ถูกทำให้แตกต่างไปจากค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมเลย (Aggravated Damages)<sup>62</sup> และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีหมิ่นประมาท (Defamation) ซึ่งบ่อยทีเดียวที่ไม่สามารถตัดสินได้ว่า ค่าเสียหายที่ถูกให้นั้น เป็นค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม หรือค่าเสียหายในเชิงลงโทษกันแน่<sup>63</sup> ความสับสนเนื่องจากความคล้ายคลึงกันนี้ได้เกิดขึ้นกับกรณีของสัญญาซึ่งตามปกติแล้วค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะไม่ถูกกำหนด ยกเว้นในกรณีผิดคำมั่นในการสมรส (Breach of Promise to Marry) ได้มีข้อโต้แย้งมากขึ้นเรื่อย ๆ ว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษเป็นเพียงชื่อเรียกอย่างอื่นของค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม (Aggravated Damages) เท่านั้นสำหรับความเสียหายต่อความรู้สึกและอย่างอื่นในทำนองเดียวกัน แน่นนอนทีเดียวว่าเป็นการยากมากที่จะค้นหาคดีของประเทศอังกฤษที่มีการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยสามารถให้เหตุผลที่เหมาะสมได้ เหมือนกรณีค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม<sup>64</sup> แต่อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างที่เห็นง่าย ๆ ก็คือ

<sup>61</sup> คดี Louisville & N.R. Co. V. Street, 164 Ala 155, 51 So 306.

<sup>62</sup> John Munkman, Damages for Personal Injuries and Death, 5 th ed. (London: Butterworths, 1973) p. 41.

<sup>63</sup> Street, The Law of Tort, 6 th ed. (London: Butterworth & Co Ltd., 1977) p. 377.

<sup>64</sup> Harry Street, Principles of the Law of Damages, (London: Sweet & Maxwell Ltd., 1962), pp. 29-30.

ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมนั้นดูเหมือนจะกำหนดจากอันตราย .(ซึ่งสัมผัสไม่ได้) ต่อโจทก์ ในขณะที่ค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นเกี่ยวข้องกับความประพฤติของจำเลยแต่เพียงอย่างเดียว แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าค่าเสียหายทั้งสองประการนี้อาจจะถูกกำหนดในคดีเดียวกันก็ได้<sup>65</sup>

มีเหตุผลอยู่หลายประการว่า ทำไมจึงมีความสำคัญในการแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม และค่าเสียหายในเชิงลงโทษดังนี้คือ<sup>66</sup>

1) การยืนยันการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น จำเลยต้องมีเจตนาที่จะรบกวน ปฏิบัติในทางผิดศีลธรรม หรือดูถูกโจทก์ หรือมีความประพฤติในลักษณะไม่สุภาพ หรืออวดดี เพื่อที่ว่าจะได้สมควรที่จะลงโทษ หรือทำให้เป็นตัวอย่างแก่เขา การประมาทเลินเล่อ โดยจงใจไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการดูถูกผู้อื่น ก็เพียงพอที่จะกำหนดได้เช่นกัน แต่ในบางทีเพียงแต่การประมาทเลินเล่อโดยจงใจก็อาจจะไม่เพียงพอก็ได้<sup>67</sup>

2) ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกกำหนดในคดีบุกรุกที่ดิน (Tresspass to Land) คดีรบกวนการครอบครองสังหาริมทรัพย์ที่มีการครอบครองทรัพย์สินนั้นมาก่อน (Tresspass to Goods) ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียเสรีภาพ (False Imprisonment) ทำร้ายร่างกาย (Battery) และหมิ่นประมาท (Defamation) และค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม ก็อาจจะถูกกำหนดในคดีละเมิดเหล่านี้เช่นกัน นอกจากนี้ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ อาจจะถูกกำหนดในคดีสมคบกันกระทำความผิด (Conspiracy) คดีละเมิดลิขสิทธิ์

<sup>65</sup> Ibid., p. 30.

<sup>66</sup> Ibid., pp. 30-33.

<sup>67</sup> อันนี้คือ ความคิดที่เป็นการตีความที่ถูกต้องของคดีที่ยาก เช่น คดี Emblen V. Myers (1860) 30 L.J. Ex. 71 ซึ่ง Salmond ได้วางหลักไว้ว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะกำหนดสำหรับการประมาทเลินเล่อ (Negligence) ได้ และไม่สามารถถูกกำหนดได้เพียงเพราะว่า จำเลยไม่สามารถพิสูจน์หักล้างคู่ต่อสู้ในเรื่องฉ้อโกงที่โจทก์ยกขึ้นกล่าวอ้างได้ (ท่านองเดียวกับคดี Mason V. [1955] A.C. 778, HL)

ดู W.T.S. Stallybrass, Salmond on the Law of Torts, 10 th ed. (London: Sweet & Maxwell Ltd., 1945), p. 709.



(Infringement of Copyright)<sup>68</sup> คดีพราภททรัพย์สินจากเจ้าของ (Conversion) สำหรับในคดีเหล่านี้ยังไม่ชัดเจนว่า ตามธรรมดาแล้ว ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมนั้น จะถูกกำหนดในคดีละเมิดเหล่านี้หรือไม่ ในทางกลับกัน ก็มีความผิดบางอย่าง ซึ่งเฉพาะ ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมเท่านั้น ที่อาจจะถูกกำหนดได้ เช่น การทำชู้ (Adultery) และการผิดสัญญาบางอย่าง

3) ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะไม่ถูกกำหนด ถ้าโจทก์ตายก่อน ศาลมีคำพิพากษา<sup>69</sup> ในขณะที่ความตายจะไม่มีผลต่อสิทธิเรียกร้องสำหรับค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม

4) ผู้ร่วมกันทำละเมิดแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบเต็มสำหรับการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม การกำหนดแบบนี้จะไม่ชัดเจนในกรณีที่ผู้กระทำละเมิดบางคนเท่านั้นไม่ใช่ทั้งหมด ที่สมควรจะถูกลงโทษโดยการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ซึ่งดูเหมือนไม่ต้องการที่จะถือว่าผู้ร่วมกันทำละเมิดที่บริสุทธิ์จะต้องรับผิดชอบสำหรับค่าเสียหาย เช่นนี้ ประการหนึ่งอาจจะคิดได้ว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษสามารถถูกกำหนดได้ต่อผู้ร่วมกันทำละเมิดที่ความประพฤติของเขาสมควรจะได้รับการลงโทษเท่านั้น แต่คดีในออสเตรเลียถือว่าค่าเสียหายเช่นนี้ ไม่สามารถถูกกำหนดสำหรับการหมิ่นประมาทร่วม (Joint Libel) ได้

---

<sup>68</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Crouch V.G.N.Ry. (1856) 11 Ex. 742 (การปฏิเสธของผู้รับขนโดยทั่วไปในการขนส่งสินค้า) และคดี Bell V. Midland Ry. (1861) 30 L.J.C.P. 273 (การแทรกสอดในสิทธิตามพระราชบัญญัติโดยวิธีของผู้มีสิทธิรับเงินคกทอด)

<sup>69</sup> ใน Law Reform (Miscellaneous Provisions) Act, 1934, Section 1.

นอกเสียจากว่า จะสามารถกำหนดต่อผู้ร่วมกันทำละเมิดแต่ละคนได้โดยเหมาะสม<sup>70</sup>

5) จำเลยอาจจะถูกถือว่า ต้องรับผิดชอบในการกระทำของผู้อื่น (Vicariously Liable) สำหรับค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมก็ได้ และบริษัทอาจจะต้องรับผิดชอบสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ในกรณีที่มีการกระทำตามที่ถูกฟ้องนั้นถูกให้อำนาจโดยมติในที่ประชุมที่ถูกแบบ แต่ยังเป็นที่ยสงสัยอยู่ว่า ยังมีความรับผิดชอบในการกระทำของผู้อื่นสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในพฤติการณ์อื่น ๆ อีกหรือไม่<sup>71</sup>

6) เงินค่าทำขวัญ ในลักษณะของค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะตกเป็นโมฆะได้ ถ้าขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน แต่อาจจะสมบูรณ์ได้ถ้าถือว่าเป็นค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม

---

<sup>70</sup>คดี Dougherty V. Chandler (1946) 46 S.R. (N.S.W.) 370, สำหรับความเห็นของผู้พิพากษาส่วนน้อย ดู Glanville Williams, Joint Torts, pp. 75-77 Quoted in Harry Street, Principles of the Law of Damages, p. 32.

<sup>71</sup> ตัวอย่างเช่น ในคดี Robertson V. Wylde (1838) 2 Moo. & Rob. 101 ซึ่งกล่าวว่าในการเรียกร้องสิทธิสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีหมิ่นประมาทต่อผู้ขายและผู้พิมพ์โฆษณาในคดีนั้น พยานหลักฐานในเรื่องเจตนาร้ายที่อยู่ในส่วนของบรรณาธิการและผู้เขียนในข้อความที่หมิ่นประมาทตามที่กล่าวอ้างนั้น ถือว่าไม่สามารถยอมรับได้



7) รายได้ของจำเลยนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในการประเมินค่าเสียหาย แต่อย่างไรก็ตาม บัญชีรายได้ของเขาจะเป็นสาระสำคัญในการประเมินค่าเสียหายในเชิง ลงโทษ<sup>72</sup> ขอบเขตในเรื่องรายได้ของเขานั้นจะตรงกับในกรณีการอ้างค่าเสียหายที่เป็น การซ้ำเติมซึ่งยังไม่แน่นอน<sup>73</sup>

8) ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกปฏิเสธในกรณีที่จำเลยถูก พิพากษาให้จำคุกสำหรับการกระทำผิดของเขาแล้ว และอาจจะถูกลดจำนวนลงในกรณี ที่ผู้พิพากษาได้ลงโทษจำเลยในคำพิพากษาไปแล้ว<sup>74</sup> แต่ข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีนั้นจะไม่เป็น สาระสำคัญในการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมเลย

---

<sup>72</sup> คดี Benson V. Frederick (1766) 3 Bvrr. 1845 แต่ก็มีคดีที่ ยืนยันในทางตรงกันข้าม ดู W.T.S. Stallybrass, Salmond on the Law of Torts, p. 710.

<sup>73</sup> เช่นคดี Leith V. Pope (1780) 2 Wm. Bl. 1327 ซึ่งเป็นกรณีฟ้องคดี โดยมีเจตนาร้าย ศาลถือว่าสามารถรับฟังได้, คดี Keyse V. Keyse (1886) 11 P.D. 100 ถือว่ารับฟังไม่ได้ ในกรณีค่าเสียหายในคดีทำชู้ (Adultery) แต่คดี Butterworth V. Butterworth [1920] P. 126 ถือว่า สามารถรับฟังได้ในการประเมินความเสียหาย ต่อความรู้สึก

<sup>74</sup> กล่าวคือ เป็นดุลยพินิจของศาล ได้แก่ คดี Hook V. Cunard SS. Co., Ltd. [1953] 1 All ER. 1021

### 3.3.2 แนวความคิดใหม่ในปัจจุบัน

แม้ว่าค่าเสียหายในเชิงลงโทษ และค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม จะถูกแยกแยะให้เห็นความแตกต่างแล้วก็ตาม แต่เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อตัดปัญหาในการที่ศาลและคณะลูกขุนจะใช้อำนาจในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งนับวันขอบเขตในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะขยายออกไปเรื่อย ๆ ดังจะเห็นได้จากคดีของอังกฤษก่อนปี ค.ศ. 1964. ดังนั้น เริ่มจากปี ค.ศ. 1964 ไปก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง โดยในคดี *Rookes V. Barnard* [1964] สภาขุนนาง (House of Lords) ได้ถือโอกาสทบทวนแนวความคิดทั้งหมด แล้วลงมติว่า นอกจากข้อยกเว้นบางประการ ซึ่งจะได้ชี้แจงในภายหลังแล้ว นับแต่นี้ต่อไป จะไม่ยอมให้มีการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษอีก ไม่ว่าจำเลยจะมีพฤติกรรมที่ไร้ศีลธรรมมากน้อยเพียงใด เป็นอันยุติได้ว่า หลักเกณฑ์เช่นนี้ จะเป็นสิ่งที่อยู่นอกระบบกฎหมายในเรื่องค่าเสียหาย ท่านลอร์ด เดฟลิน (Lord Devlin) ได้กล่าวแทนสมาชิกสภาขุนนางทั้งหลายว่า<sup>75</sup> "ยกเลิกทั้งหมดจากกฎหมายซึ่งจะเป็นจุดหรือช่องทางให้เกิดความสับสนระหว่างค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม และค่าเสียหายในเชิงลงโทษ เพราะสิ่งนี้ทำความยุ่งยากให้มาก นอกจากนี้แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า ไม่แตกต่างอะไรกับการปล้นหลังของกฎหมายไปทั้ง ๆ ที่ควรจะต้องมี ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมสามารถใช้กับคดีในท่านองนี้ได้มากที่สุดอยู่แล้ว แต่ถ้าใช้ไม่ได้ทั้งหมด คดีที่ไม่สามารถใช้ได้ก็สามารถนำค่าเสียหายในเชิงลงโทษมาใช้ได้ และถ้าไม่สามารถใช้ได้ สำหรับการข่มขู่ประทุษร้าย และการทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินโดยมีเจตนาร้ายแล้ว โดยทั่วไป กรณีเหล่านี้ก็สามารถลงโทษตามกฎหมายอาญาได้อยู่แล้ว"

อย่างไรก็ตามสภาขุนนางก็เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องลบล้างอำนาจที่มีอยู่เดิมแบบถอนรากถอนโคน และคดีส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้ก็จะถูกให้เหตุผลโดยการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม

<sup>75</sup> Harvey Mc Gregor, *Mc Gregor on Damages*, The Common Law Library No. 9, 14 th ed. (London: Sweet & Maxwell Ltd., 1980), p. 227.

นอกจากนี้ ลอร์ด เดฟลิน (Lord Devlin) ยังได้แสดงความเห็นในคดี Rookes V. Barnard อีกว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษเป็นกรณีเฉพาะของกฎหมายอังกฤษ หรือพูดให้ชัดขึ้นก็ต้องว่าเป็นกรณีเฉพาะของกฎหมายคอมมอนลอว์ ซึ่งไม่ได้ถูกยอมรับในระบบกฎหมายอื่น ๆ <sup>76</sup> แต่อย่างไรก็ตาม การที่สภาขุนนางได้จำกัดขอบเขตของค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ปรากฏว่า ประเทศที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์อื่น ๆ ส่วนใหญ่แล้ว ปฏิเสธที่จะเดินตามอย่างประเทศอังกฤษ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะได้กล่าวไว้ในหัวข้อต่อไป และที่เห็นได้ชัดอีกประเทศหนึ่ง ก็คือ ประเทศออสเตรเลียซึ่งศาลสูงของออสเตรเลีย ปฏิเสธที่จะยอมรับข้อจำกัดในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ตามที่ Lord Devlin ได้กล่าวในคดี Rookes V. Barnard ว่า ข้อจำกัดดังกล่าวนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่ ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศออสเตรเลีย แต่พอจะคาดหวังได้ว่า อาจจะเป็นกรณีหนึ่งสำหรับศาลออสเตรเลียที่ใช้ในการตัดสิน: นอกจากนี้แล้ว นักกฎหมายอังกฤษส่วนมาก เห็นว่า คำกล่าวของ Lord Devlin นั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่ในลักษณะที่แคบและเป็นทางวิชาการมากไป <sup>77</sup>

สำหรับข้อยกเว้นที่ Lord Devlin ได้วางหลักเอาไว้ในคดี Rookes V. Barnard ซึ่งเป็นข้อจำกัดว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะสามารถถูกกำหนดได้ ก็แต่เฉพาะใน 3 กรณีที่จะกล่าวต่อไปเท่านั้น และข้อจำกัดดังกล่าวก็คือปฏิบัติเรื่อยมาในประเทศอังกฤษจนทุกวันนี้ ดังนั้น ค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศอังกฤษจะมีได้ก็แต่เฉพาะใน 3 กรณีดังนี้คือ <sup>78</sup>

1) กรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้จ่ายค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้โดยชัดแจ้ง สำหรับกรณีนี้ก็ให้ถือว่าอะไรก็ตามที่เกี่ยวกับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในกฎหมายที่มีมาก่อน เกิดคดี Rookes V. Barnard นั้นให้เป็นค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติมไปทั้งหมดตัวอย่างเช่น

<sup>76</sup> Ibid., p. 228.

<sup>77</sup> John Munkman, Damages for Personal Injuries and Death, p. 42.

<sup>78</sup> Harvey Mc Gregor, Mc Gregor on Damages, pp. 229-232.

The Reserve and Auxiliary Forces (Protection of Civil Interests) Act 1951 ซึ่งศาลโดย Lord Kilbramdon ได้ตีความ "ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ" ในมาตรา 13(2) ว่าหมายถึง "ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม" ในคดี Broome V. Cassell & Co [1972]

2) กรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐกระทำตามอำเภอใจเข้ม เหนียว หรือกระทำการอันขัดต่อรัฐธรรมนูญ คำว่า "เจ้าพนักงานของรัฐ" ต้องตีความให้กว้าง รวมไปถึง ตำรวจและเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย

3) กรณีที่จำเลยได้คำนวณแล้วว่าจะได้ประโยชน์จากการทำละเมิดของตนเกินไป จากการจ่ายค่าเสียหายแก่โจทก์ หรือคิดว่าโจทก์จะไม่ฟ้องเพราะโจทก์ไม่มีเงิน คำว่า "ประโยชน์" รวมไปถึงกรณีที่จำเลยต้องการผลประโยชน์จากโจทก์ในด้านวัตถุด้วย อาจจะเป็นทรัพย์สินบางอย่าง ซึ่งจำเลยอยากจะได้ แต่ไม่สามารถหามาได้เอง นอกจากจะต้องจ่ายเงินในจำนวนเกินกว่าที่เขาต้องการจะจ่ายตัวอย่างเช่น คดี Broome V. Cassell & Co. [1972] โจทก์ซึ่งเป็นทหารเรือผู้มีชื่อเสียงได้ฟ้องผู้พิมพ์โฆษณาและผู้ประพันธ์หนังสือเกี่ยวกับ เรื่องความสูญเสียในระหว่างสงครามของขบวนเรือคุ้มกันของราชนาวิกโยธิน โจทก์เป็นผู้รับผิดชอบต่อความสูญเสียอันนั้น ศาลเห็นว่าทั้งผู้ประพันธ์ และผู้พิมพ์โฆษณาได้ไตร่ตรองคิดคำนวณไว้แล้วว่า จะมีผลกำไรจากการจำหน่ายหนังสือพอเพียงในการจ่ายค่าเสียหายแก่โจทก์ ดังนั้น ศาลจึงกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้โจทก์เพิ่มจากค่าเสียหายเดิม 14,000 ปอนด์ เป็น 25,000 ปอนด์

นอกจากนี้ Lord Devlin ยังได้วางหลักเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษใน 3 กรณีดังกล่าวข้างต้นเพิ่มเติมโดยให้ศาลปฏิบัติตามที่จะกล่าวต่อไปนี้ให้เหมือนกันหมดดังนี้คือ<sup>79</sup>

1) โจทก์ไม่สามารถจะได้รับความเสียหายในเชิงลงโทษนอกเสียจากว่าเขาจะเป็นเหยื่อของพฤติกรรมที่สมควรจะได้รับการลงโทษ ดังนั้น ถ้าโจทก์ถึงแก่ความตายไปแล้ว และทายาทของโจทก์เป็นผู้ฟ้องคดีแทน ทายาทก็ไม่สมควรจะได้รับความเสียหาย

<sup>79</sup> Ibid., pp. 237-242.

ในเชิงลงโทษ ดังนั้นเป็นไปตาม The Law Reform (Miscellaneous Provisions) Act 1934 อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ข้อนี้ก็ถูกโต้แย้งว่า เพราะเหตุใดจำเลยที่สมควรจะได้รับการลงโทษจึงรอดพ้นโทษไปได้เพราะเหยื่อของเขาถึงแก่ความตาย ดังนั้น จึง น่าสงสัยว่า หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังจะรับพิจารณาได้อยู่อีกหรือ

2) จำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษควรจะถูกกำหนดให้พอสมควร เพราะที่ผ่านมา ลูกขุนมักจะกำหนดจำนวนที่ดูเหมือนจะมากกว่า การกระทำที่ต้องรับโทษทางอาญา

3) รายได้ของคู่กรณีทั้งโจทก์และจำเลยจะต้องถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษด้วย

4) ในขณะที่การประเมินค่าสินไหมทดแทนไม่ได้มีผลจากค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แต่ในทางกลับกัน จำนวนของค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะได้รับอิทธิพลจากจำนวนค่าสินไหมทดแทน การกำหนดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะต้องพอเพียงที่จะลงโทษจำเลยในการกระทำของเขา และในขณะที่เดียวกันก็พอเพียงที่จะช่มชู้จำเลยมิให้กระทำการนั้นซ้ำอีกในอนาคต

5) การกระทำของทั้งโจทก์และจำเลยจะต้องนำมาพิจารณาด้วย เช่น โจทก์ช่วยให้จำเลยกระทำผิด ค่าเสียหายในเชิงลงโทษก็จะลดจำนวนลง

6) ในกรณีที่ผู้พิพากษาได้กล่าวสั่งสอนจำเลยในการพิจารณาไปแล้ว ก็ควรจะนำมาพิจารณาลดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษลง

7) ในกรณีที่ผู้ร่วมกันกระทำถูกฟ้องร่วมกัน การกระทำของจำเลยคนหนึ่งจะไม่ถูกกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคำพิพากษาอันเดียวกันที่มีต่อจำเลยทั้งหมด ถ้าการกระทำของจำเลยคนอื่นนั้นไม่สมควรจะได้รับการลงโทษ

### 3.4 ขอบเขตการยอมรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยมลรัฐต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีเขตอำนาจศาล (Jurisdiction) อยู่มากมาย ทั้งของรัฐบาลกลางและของแต่ละมลรัฐ ซึ่งต่างก็มีหลักเกณฑ์

และด้วยทฤษฎีหมายที่แตกต่างกันออกไป และในเรื่องที่เกี่ยวกับค่าเสียหายในเชิงลงโทษก็เช่นกัน ย่อมแตกต่างกันไปด้วย สุดแล้วแต่ว่าแต่ละเขตอำนาจศาลจะกำหนดขอบเขตการยอมรับค่าเสียหาย เช่นนี้ไว้มากน้อยเพียงใด หรืออาจจะไม่ยอมรับเลยก็ได้ ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวไปแล้วในตอนแรก ๆ ของบทนี้ แต่พอจะกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอยู่เพียง 4 มลรัฐ เท่านั้นไม่ยอมรับหลักเกณฑ์ในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษเลยได้แก่ มลรัฐหลุยส์เซียน่า (Louisiana), มลรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts), มลรัฐเนบราสกา (Nebraska) และมลรัฐวอชิงตัน (Washington) ทั้งนี้โดยเหตุผลที่ว่า ค่าเสียหายในเชิงลงโทษเป็นการลงโทษ 2 ต่อ และเป็นภาระหนักหน่วงของวัตถุประสงค์ของกฎหมายละเมิด ซึ่งต้องการชดใช้เยียวยาผู้เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม หรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมมากกว่าจะมุ่งลงโทษผู้กระทำผิด แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกบางมลรัฐ ที่แม้จะยอมรับหลักเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แต่ก็ใช้ในขอบเขตที่จำกัดกว่าขอบเขตเดิมในประเทศอังกฤษ กล่าวคือ ในมลรัฐอินเดียน่า ยอมให้ค่าเสียหายเช่นนี้เฉพาะในกรณีที่มีการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดอาญาด้วย ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษ 2 ต่อนั่นเอง ในมลรัฐคอนเนตทิคัต ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะให้ได้ก็เฉพาะเพียงค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ไม่ใช่ให้กว้างขวางโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ในมลรัฐนิวแฮมเชียร์ และมีชิแกน ศาลทั้ง 2 มลรัฐให้ค่าเสียหายชนิดนี้ แต่ถือว่าเป็นการทดแทนการเสียความรู้สึกมากกว่าจะเป็นการลงโทษ อย่างไรก็ตามในอีก 40 มลรัฐและในศาลของรัฐบาลกลาง ยังคงให้ค่าเสียหายเช่นนี้ ตามแนวความคิดเดิมของอังกฤษทุกประการ สำหรับในมลรัฐหลุยเซียน่านั้น เข้าใจได้ว่าที่ไม่ยอมรับในเรื่องนี้เพราะได้รับอิทธิพลจากซีวิลลอว์<sup>80</sup>

### 3.5 ขอบเขตการยอมรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศอื่น ๆ

แม้ปัจจุบัน ประเทศอังกฤษจะเปลี่ยนแนวความคิดไปแล้ว โดยจำกัดขอบเขตของค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แคบลง แต่ก็ไม่ใช่ที่ยอมรับแพร่หลายในประเทศที่เคยได้รับอิทธิพลในประเทศอังกฤษมาก่อน ดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังกล่าวข้างต้น ยิ่งกว่านั้น ในประเทศ

<sup>80</sup> William L. Prosser and W. Wade, Cases and Material on Torts, 5th. ed. (Mineola, New York: The Foundation Press Inc., 1971), p. 1076.



ออสเตรเลีย ศาลออสเตรเลีย ก็ยังให้ค่าเสียหายประเภทนี้ในคดีอีกทั่ว ๆ ไป (Consolid Press V. Uren (1969) 1 AC 590 (P.C.) ส่วนในประเทศนิวซีแลนด์ ศาลนิวซีแลนด์ ก็ยังยึดถือแนวทางเดิมของอังกฤษอยู่นั่นเอง (Fogg V. Mc. Knight (1968) N.Z.L.R) ส่วนในประเทศแคนาดา ศาลแคนาดาก็ยังไม่เปลี่ยนแนวความคิด โดยยังคงใช้แนวทางเดิมอยู่ทุกประการ (Mc Kinnon V. Woolworth (1968) 70 D.L.R. 2d 280, Fraser V. Wilson (1969) 6 D.L.R. 3d. 531)

### 3.6 ผลจากการนำหลักเกณฑ์เรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษมาใช้ในประเทศที่ใช้กฎหมาย จารีตประเพณี (Common Law)

ปัญหาที่ยังโต้เถียงกันอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ก็คือ การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ นั้นสามารถให้เหตุผลได้หรือไม่ว่า เป็นการเหมาะสมดีแล้ว เรื่องนี้ได้มีการวิจารณ์กันอย่างมาก โดยมีทั้งฝ่ายที่ได้แย้งและฝ่ายที่สนับสนุนแนวความคิดในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศคอมมอนลอว์ ดังนั้น ในการพิจารณาจะแยกเป็นข้อโต้แย้งกรณีหนึ่ง และข้อสนับสนุนอีกกรณีหนึ่ง ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

#### 3.6.1 ข้อโต้แย้ง

ข้อโต้แย้งที่สำคัญซึ่งมีต่อค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศคอมมอนลอว์ มีดังต่อไปนี้คือ <sup>81</sup>

- 1) แนวแบ่งแยกโดยเด็ดขาดระหว่างกฎหมายอาญาข้างหนึ่ง และกฎหมายละเมิดและสัญญาอีกข้างหนึ่งนั้น เป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ดังนั้นจึงเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะยอมรับความแตกต่างอันนี้เฉพาะในเรื่องสัญญา แต่ปฏิเสธที่จะยอมรับในเรื่องละเมิด

<sup>81</sup> Dan B. Dobbs, Remedies (St. Paul, Minnesota: West Publishing Co., 1973), pp. 219-220.

และ Harry Street, Principles of the Law of Damages, (London: Sweet & Maxwell Ltd., 1962), pp. 34-35.

- 2) การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นโดยมากมักจะ เป็นความตั้งใจ ที่เลือกจะชดใช้ทดแทนสำหรับความเสียหายต่อความรู้สึกและความเสียหายอย่างอื่น ๆ ที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งถ้าศาลใช้อำนาจน้อย่างเต็มที่ในการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม (Aggravated Damages) แล้วก็จำเป็นจะต้องกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ
- 3) トラบิตที่ค่าเสียหายในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ทางแก้ไขเยียวยาก็คือ การเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนไม่ใช่แค่ข้อบกพร่องให้ดีขึ้นโดยวิธีการปิดบัง ข้อบกพร่องนั้น
- 4) ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม (Aggravated Damages) มีความซ้ำซ้อนกันกับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แม้ว่าหลักเกณฑ์ทั้ง 2 ประเภทนี้จะมีความแตกต่างกันอยู่มาก แต่ผลลัพธ์ที่ออกมาไม่ได้มีความแตกต่างกันเลย
- 5) ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า กฎหมายละเมิดควรจะทำให้บรรลุถึง จุดสุดท้ายของสังคมส่วนรวมที่แน่นอนได้โดยการลงโทษ ซึ่งรัฐควรจะได้รับค่าปรับอย่างใดบ้าง แต่ทำไมโจทก์จึงได้รับโชคจากโดยไม่คาดหมายเช่นนี้ ทั้ง ๆ ที่ควรจะได้รับเพียงค่าสินไหมทดแทน ความเสียหายเท่านั้น
- 6) การนำมาของเรื่องค่าเสียหายที่ผิดแปลกออกไปเช่นนี้ ทำให้เกิดปัญหา แปลก ๆ ขึ้นมากมาย กฎหมายละเมิดซึ่งมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ เช่น บุคคลหนึ่งสามารถได้รับหลักประกันจากค่าเสียหายเช่นนี้หรือไม่ ในเรื่องความรับผิดเพื่อผู้อื่น (Vicarious Liability) ควรจะนำมาใช้อย่างไร มีหลักเกณฑ์ดอกยันตรายเป็นสองต่อ (Double Jeopardy) ที่จะปกป้องผู้กระทำผิดที่ต้องเผชิญทั้งการฟ้องคดีอาญาและการดำเนินคดี ทางแพ่งหรือไม่ และความร้ายร้ายของจำเลย เป็นสาระสำคัญหรือไม่
- 7) ผู้ต้องหาพอใจกับการปกป้องสิทธิที่สำคัญในการพิจารณาทางอาญาอยู่แล้ว สิทธิในการพิจารณาทางอาญาโดยลูกขุนยังเป็นที่ชื่นชอบอยู่
- 8) การที่ให้ลูกขุนมีอำนาจในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ไม่มีขอบเขตหรือพื้นฐานของวัตถุประสงค์ที่แน่นอนตายตัวในการกำหนด



นั้นเอง ที่อาจทำให้เกิดการอคติ และไม่มีเหตุผลชั้นได้ ความไม่ยุติธรรมเหล่านี้ยังเป็นที่ยังสงสัย  
อยู่ว่าจะมีค่าพอที่จะได้รับการลงโทษหรือ <sup>82</sup>

9) การกำหนดที่เป็นการลงโทษนี้ เป็นลักษณะในทางอาญาและอย่างน้อย  
ที่สุดจำเลยควรจะมีเครื่องปกป้องที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาทางอาญาทุกอย่าง เช่นว่า สิทธิที่จะ  
ปฏิเสธให้การปากคำเป็นพยานปฏิบัติกับตนเอง (Privilege Against Self-Incrimination)  
ความรับผิดชอบจะถูกปฏิเสธสำหรับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ นอกเสียจากว่าการกระทำที่สมควร  
จะได้รับการติเตียนของจำเลยจะถูกพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัย และไม่ควรมีจำนวนเกินกว่า  
ค่าปรับที่กฎหมายอาญากำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมด จำเลยไม่ควรจะต้อง  
รับโทษถึง 2 ครั้ง ในการกระทำผิดอันเดียวกัน กล่าวคือ โดยการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการ  
ลงโทษครั้งหนึ่ง และอีกครั้งหนึ่งโดยการลงโทษทางอาญาอย่างแท้จริง <sup>83</sup> แต่อย่างไรก็ตาม  
ก็ยังไม่มีการป้องกันตามปกติที่จำเลยในคดีที่มีการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะพอมองเห็นได้  
ดังนั้น เมื่อพิจารณาด้วยเหตุผลทั้งปวงแล้ว ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจึงควรจะถูกลบเลิกไปด้วย  
เหตุผลว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ

10) ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่ได้เป็นการแสดงว่ามีผลอย่างไร ใดๆ ที่จะ  
เป็นการข่มขู่ไม่ให้มีการกระทำความผิดอีก <sup>84</sup>

### 3.6.2 ข้อสนับสนุน

สำหรับฝ่ายที่เห็นชอบในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นก็ได้ออกแก้ข้อ  
โต้แย้งในการวิพากษ์วิจารณ์ของฝ่ายแรก ในประเด็นสำคัญ ๗ ดังต่อไปนี้ <sup>85</sup>

<sup>82</sup>Note, Yale Law Journal, 70 (1961): 1296-1298.

<sup>83</sup>H.E. Willis, "Measure of Damages When Property is Wrongfully Taken by a Private Individual," Harvard Law Review 22 (1909): 419.

<sup>84</sup>Clarence Morris, "Rough Justice and Some Utopian Ideas", Illinois Law Review 24 (1930): 730-736.

<sup>85</sup>Dan B. Dobbs, Remedies, pp. 220-221.

และ Harry Street, Principle of the Law of Damages, pp. 35-36.

- 1) ถ้าค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่สามารถถูกกำหนดได้ การกระทำผิดจำนวนมากจะไม่ได้รับการลงโทษให้ชัดเจนหลาย บ่อยครั้งที่เดี่ยวที่ตำรวจจะไม่ดำเนินการฟ้องร้องในพฤติการณ์ซึ่งผู้เสียหายจะถูกจูงใจโดยการคาดหวังว่าจะได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษที่จะมีการกำหนดในการดำเนินคดีทางแพ่ง
- 2) จุดมุ่งหมายที่ถูกต้องตามกฎหมายประการหนึ่งของกฎหมายเกี่ยวกับค่าเสียหายก็คือ การป้องกันการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งโดยตัวจำเลยเอง และโดยบุคคลอื่น แม้ว่า การกระทำผิดนั้นจะไม่ใช้การกระทำผิดทางอาญาก็ตาม จุดมุ่งหมายอันนี้จะบรรลุผลสำเร็จไปได้โดยเพียงแต่กำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเท่านั้น
- 3) เป็นการสันนิษฐานไปในทางที่ผิดที่ว่ากฎหมายเกี่ยวกับค่าเสียหายนั้น เป็นเพียงการชดใช้เงินทำขวัญให้แก่โจทก์ต่อความสูญเสียที่ได้รับ เท่านั้น แต่ที่จริงแล้วยังเป็นการนำเงินออกไปจากจำเลยด้วย และโดยปกติแล้วก็เป็นเพราะว่าจำเลยได้กระทำ "ความผิด" (Fault) นั้นเอง มูลฐานของความรับผิดชอบซึ่งขึ้นอยู่กับความผิด หรือการกระทำอย่างอื่นที่ไม่ถูกยอมรับนั้น ต้องเป็นความต้องการที่จะขัดขวางการกระทำที่จะเป็นอันตรายต่อผู้อื่นในทำนองเดียวกัน ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจึงมักมีความจำเป็น เพื่อที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อันนี้
- 4) กฎหมายอาญาไม่เพียงแต่ลงโทษเท่านั้น แต่ยังชดใช้ทดแทนอีกด้วย ตัวอย่างเช่น กฎหมายเรื่อง การริบ และค่าปรับ ได้แก่ The Forfeiture Act, 1870.
- 5) การให้ขอบเขตที่จำกัดของแนวความคิดในเรื่องการทำให้ร่ำรวยขึ้นโดยไม่มีเหตุผลที่เหมาะสมในกฎหมายอังกฤษนั้น ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะเป็นทางเดียวที่จะอุดช่องว่างในกฎหมายเกี่ยวกับค่าเสียหายได้
- 6) ที่ว่าค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะถูกกำหนดในกรณีที่ค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม (Aggravated Damages) ไม่สามารถถูกกำหนดได้นั้น ในเหตุใด ๆ ก็ตาม การกำหนดค่าเสียหายจำนวนมากสำหรับการดูถูกเหยียดหยาม และกรณีอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันนั้น เป็นการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษแอบแฝงอยู่ด้วย ฉะนั้น ศาลควรจะพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับจำนวนที่เหมาะสมของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษอย่างเป็นทางการมากกว่า การกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการซ้ำเติม การแสดงให้เห็นถึงการดูถูกเหยียดหยาม ความอับอาย

และข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่ไม่สามารถวัดได้นอกเสียจากว่าจะ เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่แจ่มชัด และเป็น ความคิดที่ชั่วร้าย ซึ่งใช้ร่วมกันทั้งกรณีค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายใน เชิงลงโทษ

7) แม้ว่าโจทก์จะได้รับโชคลาภโดยไม่ได้คาดหมายในความคิดทางทฤษฎี เมื่อเขาได้รับค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นโชคลาภที่ไม่ได้คาดหมายในความ เป็นจริงเสมอไป เพราะว่า อาจจะถูกใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดี ไม่ใช่เป็นการ ชดเชยสำหรับวิธีกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามธรรมดาก็ได้ ยิ่งกว่านั้นโชคลาภดังกล่าว ซึ่งสนอง จุดมุ่งหมายบางประการนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ชั่วร้ายในทางกฎหมาย แต่เป็นการถูกต้องแล้วที่จะชดใช้ แก่โจทก์อย่างเพียงพอ โดยให้โชคลาภนั้นแก่เขา เมื่อสิ่งนี้มีความจำเป็นในการบังคับให้จำเลย คืนทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต และป้องกันความประหลาดใจที่มิชอบที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตของเขา

8) อาจจะเป็นไปได้ที่ลูกขุนจะมีอคติในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดค่าเสียหายดังกล่าวยังอยู่ในความควบคุมดูแลของศาลอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมีอำนาจที่จะ เพิ่มหรือลดค่าเสียหายลงอีกได้

9) เป็นความจริงที่ว่า หน้าที่ทางอาญาบางอย่างถูกจัดไว้โดยการกำหนด ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ และข้อเท็จจริงอันนี้อาจจะ เรียกร้องสำหรับการนำเอาการปกป้อง บางประการมาใช้โดยปกติอย่างเพียงพอในการพิจารณาทางอาญา บางทีในประเด็นนี้กฎหมาย เกี่ยวกับค่าเสียหายในเชิงลงโทษจะพัฒนาไป เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความพยายามที่จะพัฒนาทาง ด้านความเป็นธรรม ที่จะกำหนดข้อเรียกร้องในทางวิธีพิจารณาบางอย่าง ชนิดที่กำหนดในการ พิจารณาทางอาญา ในทางตรงกันข้าม ต้องระลึกเสมอว่า กฎหมายคอมมอนลอว์ส่วนมาก โดยเฉพาะกฎหมายลักษณะละเมิดได้ฝังรากลงในกฎหมายอาญาอย่างแท้จริง และมีประวัติศาสตร์ อันยาวนานของการพิจารณาที่ปะปนกันทั้งทางแพ่งและทางอาญา แท้จริงแล้ว ความแตกต่าง ระหว่างสองประการ เป็นการยากที่จะพิจารณา

10) เป็นความจริงอีกเช่นกันที่ว่า การข่มขู่ไม่ได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพในกรณีของค่าเสียหายในเชิงลงโทษ แต่ไม่ใช่ว่าจะไม่ได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพในกรณีของโทษทางอาญา และข้อโต้แย้งที่เห็นได้ชัดได้ถูกทำให้เกิดขึ้นในกรณีเดียวกัน ในขณะที่ค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ถูกประเมินเพื่อความเกี่ยวข้องในการกระตุ้นให้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องนั้น ก็อาจเป็นการข่มขู่จริง ๆ ไปด้วย<sup>86</sup>

---

<sup>86</sup> Clarence Morris, "Punitive Damages in Personal Injury Cases," Ohio State Law Journal 21 (1960): 216.

และ Ellis, "Fairness and Efficiency in the Law of Punitive Damages," Southern California Law Review 56 (1982): 1-2, 6-7.